



روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

فامل ، متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی - سؤالات -

شماره تلفن : ۸۸۹۴ - ۸۸۹۵ - ۸۸۹۶ - ۵۴۴۸

۲ شنبه ۹ اسفند ماه ۱۳۲۷

وزیر: سید محمد هاشمی

سال چهارم - شماره ۱۱۷۸

صفحه ۴۰۱۴

دوره یازدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۶۷۶

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - صورت مشروح مذاکرات صد و چهل و هشتمین جلسه دوره یازدهم از صفحه ۱ تا ۱۷
- ۲ - آگهی های رسمی

تقی خوئیر . سلمان اسدی . دکتر ملک . محمد هراتی . صاحب دیوانی . کهید .

آقای آزاد راجع بگزارش آقای نراقی نسبت بیانک ملی و انتشار اسکناس اعتراضی داشتند که محول بنطاق قبل از دستور گردید .

آقای حاذقی گفتند بیانات قبل از دستور یکی از همکاران در جلسه گذشته نظر شخصی خودشان بوده و مجلس نظر موافقی نداشته است .

صورت مجلس و ورود در دستور تصویب شد آقای ابوالقاسم امینی نفرین بود . چه سالهای ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ مجلس را تقدیم نمودند .

در این موقع گزارش کمسیون عرایض قرائت و مرخصی آقایان بهار . ملکپور . دکتر راجی . حسن مکرم . بیات . حاذقی . مهندس رضوی . دکتر بقائی . نراقی . ابوالقاسم بهبهانی . ملک مدنی حائری زاده . کامل ماکوئی . و حسن اکبر تصویب شد .

اعتبار نامه آقای خسرو قشقائی نیز مطرح و تصویب گردید .

بنجاء دقیقه قبل از ظهر نفس داده شد و پس بروز یکشنبه ساعت ۹ صبح موکول شد .

رئیس - آقای نورالدین امامی راجع بصورت مجلس فرمایشی دارید؟ فرمائید .

نورالدین امامی - عرض کنم مطابق آئین نامه اعتبار نامه ای که مطرح میشود و روی آن مخالفت میشود باید در جلسه بعد دوباره در مجلس مطرح بشود . اعتبار نامه آقای خسرو قشقائی چندین

مذاکرات مجلس

جلسه ۱۴۶

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه سوم اسفند ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس .
- ۲ - طرح گزارش کمیسیون دادگستری و فرهنگ راجع بمطبوعات .
- ۳ - تقدیم بودجه سال ۱۳۲۸ کشور بوسیله آقای وزیر دارائی .
- ۴ - بقیه مذاکره راجع بمطبوعات .
- ۵ - قرائت استیضاح آقایان حائری زاده و مکی .
- ۶ - تمطیل جلسه بعنوان نفس .

مجلس دو ساعت و بیست دقیقه پیش از ظهر بر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱ - تصویب صورت مجلس

صورت جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) بشرح زیر قرائت نمودند :

نصرت الله اسکندری . مسعود نابتی . عبدالعزیز نیک پور . ابوالفتح فهردان . عباس اسکندری . سالار بهزادی . اهزاز نیک بی .

غائبین بی اجازه - آقایان : ابوالفضل تولیت ابوالقاسم بهبهانی . ابوالحسن رضوی . فرج الله آصف . ناصرالدین ناصری . مین اسکندیاری . دیر آمده با اجازه - آقای مهندس رضوی .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر اعتبار عزیز زنگنه . آقاخان بختیار . احمد اخوان . عباس نراقی . دکتر طایب . مسعودی . صادقی . احمد دهقان . شهاب خسروانی . دکتر مصباح زاده . محمد

یکساعت و بیست دقیقه بظهر روز پنجشنبه ۲۸ بهمن مجلس بر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت شد . اسامی فائزین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقایان : عزت الله بیات . دکتر مظفر بقائی . اردشیر شادلو . حسن امکبر معدهلی دادور . علی محمد غضنفری . معین زاده باقری . عبدالعزیز اورنگ . محمد علی منصف ابراهیم افغمی . علی اقبال . محمد علی مسعودی حسین وکیل . محمد تقی بهار . احمد شریعت زاده

● مین مذاکرات مشروح یکصد و چهل و هشتمین جلسه از یازدهمین دوره قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

جلسه بود که طرح شده بود و روزی که من مریض بودم و در مجلس حاضر نبودم طرح شد و تصویب شد در صورتیکه میبایستی در همان جلسات اول طرح شده بود و این موضوع رعایت نشده و بدینسان بنده فقط منحصر در این ده ماه دو جلسه در مجلس حضور پیدا نکردم و آنهم مریض بودم.

رئیس - در آئین نامه این طور نیست که نوشته شده باشد «در جلسه بعد» نوشته است «بعد» یعنی وقتیکه مخالفت شد به بعد موکول میشود، حتماً در جلسه معینی نیست که باید تصویب بشود، این عین عبارت آئین نامه است، دیگر نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست؟ آقای آزاد نظری دارید؟

آزاد - بنده توضیحاتی دارم بعد از صورت مجلس.

حائری زاده - بنده مرضی دارم.
رئیس - بفرمائید.

حائری زاده - بنده یک ورقه استیضاحی است نسبت به آقای سیهبد احمدی میخواستم تقدیم کنم که فرائض بشود.

رئیس - این مربوط بصورت مجلس نیست، آقای نراقی در صورت مجلس فرمایشی دارید؟ بفرمائید.

نراقی - عرض کنم در جلسه گذشته آقای آزاد نسبت بگزارش بانک ملی که بنده عرض کردم یک فرمایشاتی فرمودند در صورت مجلس، هم منعکس شده چون این خوب نیست که اینطور منعکس شود من خواهم مینکنم که اجازه بفرمائید ایشان توضیحاتشان را بدهند تا جواب داده شود.

رئیس - این که مربوط بصورت مجلس نیست، آقای آزاد نسبت بصورت مجلس اعتراضی دارید؟

آزاد - خیر.
رئیس - دیگر نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد چند نفر از آقایان تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند من جمله آقای آزاد که در این قسمت میخواهند صحبت کنند.

نمایندگان - دستور، دستور.

۲ - طرح گزارش کمیسیون دادگستری و فرهنگ راجع بمطبوعات

رئیس - چون دستور قبلاً معین نشده پیشنهاداتی نسبت بدستور امروز رسیده است که فرائض میشود.

فخست وزیر - آقای رئیس لایحه مطبوعات را مطرح بفرمائید.

رئیس - پیشنهادی از طرف آقای دکتر شفق راجع بدستور امروز رسیده است فرائض میشود.

(بشرح زیر فرائض شد)
پیشنهاد میکنند که دستور مجلس برای جلسه آتی بترتیب زیرین تعیین گردد.

۱ - لایحه مطبوعات
۲ - لایحه بخشودگی مالیات
۳ - لایحه بازنشستگی
صدرزاده - بسیار خوب است.
وزیر مشاور (آقای معصومی مدعی مقصودشان این جلسه است.

رئیس - بلی همین جلسه است.
گلبادی - جناب آقای رئیس ما یک طرحی تقدیم کردیم بقیدود فوریت باید امروز مطرح شود.
رئیس - آقای دکتر شفق توضیحی دارید؟ بفرمائید.

دکتر شفق - توضیحی لازم ندارد بنده پیشنهاد کرده ام برای تعیین جلسه.
حائری زاده - بنده مخالفم.
رئیس - بفرمائید.

حائری زاده - در این آخر عمر مجلس اگر بشود بایک وحدت نظری یک کارهای مفید و مؤثری برای مملکت بشود بقیدود من بهتر است از اینکه وقت مجلس صرف مبارزه و کشمکش ها بشود، فعلاً که دولت روزنامه را توقیف کرده است شصت تا صد تا روزنامه توقیف کرده است، یک عده از مدیران آنها را تحت معاکه قرارداد، عطف با سابق هم کرده، دیگر یک همچو عجله و اصراری که خواسته باشید لایحه مطبوعات را فعلاً بگذرانید و تولید کشمکش و مبارزه نکنید این صحیح نیست (صحیح است) میشود در روز دیگر این لایحه را بگذرانید، لایحه دیگری هست یکی راجع بنظام وظیفه که یک عده بدبخت مشمول را راحت میکند، راجع بمعافیت مالیاتی است که یک عده مردم بدبخت گرفتار مأمورین مالیاتی هستند در مورد اینها در مجلس اختلاف نظری نیست و ممکن است باینج دقیقه مذاکره تصویب بشود و یک کار مفیدی انجام داده باشیم، از این جهت من مخالفم. باین طرز که آقای دکتر شفق پیشنهاد کرده اند که لایحه مطبوعات جلو نیفتد ولی اگر لایحه مطبوعات را بعد از آن ها فرار بدهید و مطرح کنید من مخالفتی ندارم.

رئیس - آقای اردلان مخالفید؟ بفرمائید.

اردلان - مخالفت بنده با گزارش کمیسیون محترم فوائض دادگستری و کمیسیون فرهنگ راجع بلایحه مطبوعات که اکنون جزء دستور مجلس است از لحاظ نقضی است که در این گزارش بنده مشاهده کردم و بنابراین من میخواهم تقاضای این گزارش را برض آقایان محترم برسانم البته اگر دولت این نقیصه را قبول کرد که رفع بکنند برای بنده مخالفتی باقی نخواهد بود لازم است که برض آقایان محترم برسانم که از ابتدای دوره یازدهم توجه آقایان نمایندگان راه اهمیت مطبوعات جلب کرده اند و چندین جلسه در اینجا وقت آقایان را گرفته ام و موضوع مطبوعات را مشروحاً برض رسانیدم البته بنده میخواهم آنچه را که در اینجا عرض کردم تکرار کنم ولی خلاصه آن این بود که مطابق اصل هشتم متمم قانون اساسی ما باید شرافت اشخاص را تضمین بکنیم چنانچه در این لایحه تضمین شده همانطور مطابق اصل بیستم قانون اساسی آزادی مطبوعات را نیز باید تضمین کنیم و در این گزارش یکطرف آن رعایت شده ولی طرف دیگر رعایت نشده است یعنی در گزارشی که ما اکنون بآن رأی میدهم اگر مجلاتی، جرایدی روزنامه هائی بشرافت و حیثیت اشخاص تعرض کردند مورد تمییز واقع خواهند شد ولی اگر جرایدی در مملکت خواستند افکار و عقاید خودشان را آزادانه برض عام ملت ایران برسانند نمیتوانند، چرا؟ برای اینکه قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ یک سد نیز از جرائم مطبوعاتی نیست.

دادگاه مرجع رسیدگی باید در خارج از نوبت تعیین جلسه نموده و به موضوع اتمام رسیدگی وحکم صادر نماید جلسه رسیدگی جز برای تنفس تعطیل بردار نیست و تا وقتیکه از دادگاه حکم صادر نشده روزنامه یا نشریه در توقیف باقی خواهد ماند لیکن باقی بازداشت متهم منوط بنظر دادگاه است.

ب - مقررات فوق در مورد توهین و هتک احترام نسبت برض ای کشورهای خارجی (با شرط معامله متقابل) نیز جاری خواهد بود.

ج - در مورد توهین و هتک حرمت نسبت به نخست وزیر و وزراء و معاونین آنها و رئیس و نمایندگان مجلس شورای ملی و قضات و اعضاء هیئت منصفه بدون احتیاج بشکایت آنها و در مورد سایر اشخاص و افراد در صورت شکایت آنها طبق مقررات بند الف این قانون رفتار خواهد شد لکن از نظر تأمین بازداشت متهم الزامی نیست و تابع مقررات عمومی است.

د - اشخاصیکه طبق این قانون نشریه آنها توقیف گشته مادام که تکلیف نهائی آنها تعیین نشده بهیچ عنوان نباید روزنامه یا نشریه دیگر انتشار دهند در صورت تخلف بنادیه پنج هزار تا بیست هزار ریال غرامت محکوم خواهند شد.

گزارش از کمیسیون فرهنگ بمجلس شورای ملی لایحه شماره ۹۷۹۷۱ دولت راجع بقانون مطبوعات پس از اینکه در کمیسیون دادگستری رسیدگی ومورد تصویب قرار گرفت در تاریخ ۲۱ بهمن ماه ۲۷ در کمیسیون فرهنگ از نظر مطبوعاتی مطرح وبامختصر اصلاح عبارتی که در گزارش کمیسیون دادگستری بعمل آورد بانظر کمیسیون من مورواقت و اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

رئیس - آقای اردلان مخالفید؟ بفرمائید.

اردلان - مخالفت بنده با گزارش کمیسیون محترم فوائض دادگستری و کمیسیون فرهنگ راجع بلایحه مطبوعات که اکنون جزء دستور مجلس است از لحاظ نقضی است که در این گزارش بنده مشاهده کردم و بنابراین من میخواهم تقاضای این گزارش را برض آقایان محترم برسانم البته اگر دولت این نقیصه را قبول کرد که رفع بکنند برای بنده مخالفتی باقی نخواهد بود لازم است که برض آقایان محترم برسانم که از ابتدای دوره یازدهم توجه آقایان نمایندگان راه اهمیت مطبوعات جلب کرده اند و چندین جلسه در اینجا وقت آقایان را گرفته ام و موضوع مطبوعات را مشروحاً برض رسانیدم البته بنده میخواهم آنچه را که در اینجا عرض کردم تکرار کنم ولی خلاصه آن این بود که مطابق اصل هشتم متمم قانون اساسی ما باید شرافت اشخاص را تضمین بکنیم چنانچه در این لایحه تضمین شده همانطور مطابق اصل بیستم قانون اساسی آزادی مطبوعات را نیز باید تضمین کنیم و در این گزارش یکطرف آن رعایت شده ولی طرف دیگر رعایت نشده است یعنی در گزارشی که ما اکنون بآن رأی میدهم اگر مجلاتی، جرایدی روزنامه هائی بشرافت و حیثیت اشخاص تعرض کردند مورد تمییز واقع خواهند شد ولی اگر جرایدی در مملکت خواستند افکار و عقاید خودشان را آزادانه برض عام ملت ایران برسانند نمیتوانند، چرا؟ برای اینکه قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ یک سد نیز از جرائم مطبوعاتی نیست.

بزرگی است برای آزادی مطبوعات برای اینکه بنده بتوانم فرست مطلب خودم را برض آقایان برسانم اصل بیستم متمم قانون اساسی را میخواستم بعد قانون سوم دیماه ۱۳۲۱ را آنوقت توجه خواهید فرمود که اگر این گزارش امروز بتصویب برسد یک قسمتی که مورد نظر و توجه آقایان است که فقط شرافت و حیثیت اشخاص مصون و محفوظ بماند رعایت شده است و ای قسمت دیگر که آزادی مطبوعات است بهیچوجه رعایت نشده است اگر ما بخواهیم مطبوعات خودمان را اصلاح کنیم و جامعه ایران سیر تکامل خودش را بهیچدیلازماش اینست که مادر همین استیکه حیثیت و شرافت اشخاص را تضمین میکنیم بایستی بوجه همین گزارش امروز آزادی در حدود قانون برای افراد این مملکت که میخواهند عقاید و افکار خودشان را در امور سیاسی، اقتصادی مالی هر چه هست برض قضاوت افکار عمومی بگذارند قائل بشویم و این محدودیت هائی که در قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ هست آن را مرتفع میکنیم، بنده حالا اصل بیستم متمم قانون اساسی را میخواهم و بعد هم قانون سوم دی ماه را که آقایان بدانند با هم چقدر تناقض دارد اصل بیستم - عامه مطبوعات غیر از کتب ضلال و مواد مضره بدین مبین آزاد و میزبی در آنها ممنوع است این اصل صریح قانون اساسی است، اما قانون سوم دیماه ۱۳۲۱ بهیچوجه این طور نیست، یک محدودیتی بطور صریح برای مطبوعات قائل شده است ماده اول قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون کسانی میتوانند صاحب امتیاز یا مدیر یا سر دیر روزنامه یا مجله باشند که علاوه بر شرایط مقرر در قانون مطبوعات مصوب ۶ محرم ۱۳۲۶ صلاحیت آنان را از لحاظ تمکن مالی و سرمایه علمی و اخلاقی شورای عالی فرهنگ با رعایت نوع روزنامه یا مجله که میخواهند منتشر کنند و سمتی که در آن خواهند داشت تصدیق نماید.

آخر آقایان ملاحظه بفرمائید این طور که قانون اساسی بالصراحه آزادی قلم، آزادی نشر کتاب، آزادی عقاید و افکار را قائل شده است، این قانون سوم دی ماه بکلی یک سدی در مقابل آنها گذاشته است، بنده همیشه این مطلب را برض آقایان رسانیدم که ما همیشه مطبوعاتمان را از دو نظر نمیتوانیم خارج کنیم یا آنچه که مینویسند برفع مملکت است یا اینکه بضرر مملکت است غیر از این نیست، بنا بر این اگر برفع مملکت باشد هر چه بنویسند مفید است و اگر بضرر مملکت باشد همین لایحه ای که امروز گزارش آن جزء دستور مجلس است جلو گیری میکند بنا بر این عیناً مثل یک ترازوی میباید که دو کفه دارد، وقتی که در یک کفه او ما یک دادگاهی برای کسانی که تخلف میکنند به حیثیت و شرافت اشخاص تعرض میکنند یک چنین محکمه شدیدی بوجود میآوریم در کفه دیگر ترازو هم عدالت حکم میکند که آزادی بدهیم همه چیز سیاسی نیست، بنده امروز فرض بفرمائید که چندین سال رفته ام در خارجه مهندس شناخته شده ام فرض کنید یک مجله یک کتاب در امور گیاه شناسی میخواهم ایجاد کنم نمیتوانم باید بروم شورای عالی فرهنگ، این آزادی که قانون اساسی

بن داده است جلوی آن را میگیرد، بنده این عرض را همیشه کرده ام و باز هم عرض میکنم این مربوط بدولت حاضر نیست از اول دوره مشروطیت تا حال همیشه دولت ها مخالف بودند که مطبوعات آزاد باشند که اختیاب نشر روزنامه یا مجله در دست آنها باشد و اختیاب توقیف هم دست آنها باشد بنده میگویم که این قضیه اگر همین ترتیب باشد مانع رشد و نمو اجتماعی کشور ایران است (صحیح است) اما ما نمایندگان مجلس باید کوشش بکنیم بهر وسیله ای که هست رشد و نمو اجتماعی کشور مان سیر طبیعی خودش را بکند. اگر ما تخلف جرایم را بیک محکمه می بریم معاً که میبکنیم یک اشخاصی هم که میخواهند خدمتی باین مملکت بکنند عقاید خودشان را چه از لحاظ مادی چه از لحاظ اقتصادی، از هر حیث بخواهند در معرض افکار عامه بگذارند باید این سد را از مقابل آنها برداریم، بنده لازم است عرض کنم کدر دنیای امروز اگر یک ملت جاهل بود بی سواد بود، نادان بود، چه جور ممکن است که مبارزه کرد، بای سواد فقط راهش نشر روزنامه است. نشر کتب است نشر مجلات است، وقتی که روزنامه مطالب خوب نوشت هر چه قدر هم بیشتر باشد برای مملکت نافع است و هر وقت هم که بدو شت طبق این گزارشی که امروز جزء دستور ما است هر وقت بدیدیم که بر خلاف مصلحت مملکت چیزی نوشت او را میآوریم معاً که میبکنیم بنابر این اگر مجلس شورای ملی با نظر عدالت بخواهد رأی بدهد همین امروز که باین گزارش ما میخواهم رأی بدهیم همین امروز هم باید قانون سوم دیماه ۱۳۲۱ را لغو کنیم یا اگر هم امروز لغو نکنیم این فرجه را بدولت بدهیم و دولت هم تهدید بکند که در ظرف یک ماه تجدید نظر کند در قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ و یک آزادی بیشتری آنچه قانون اساسی برای این ها گذاشته نسبت بمطبوعات رعایت شود بنابراین بنده میخواهم وقت آقایان را زیاد بگیرم و باید فرصت بدهم که آقایان دیگر هم اگر نظری دارند برض مجلس شورای ملی برسانند. بنده شخصاً عقیده ام این است که این طرحی که امروز جزء دستور ما است اگر ما بآن بتنهائی رأی بدهیم مانع رشد و نمو اجتماعی کشور خودمان می شویم و اگر بخواهیم در عین اینکه باین موضوع رأی میدهم برای جرایم مجلات روزنامه هائی که بصلحت مملکت چیز مینویسند آزادی بیشتری قائل شویم و این محدودیتی را که قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ قائل شده است برداریم برای ترقی و تعالی ایران، برای رشد و نمو اجتماعی کشورمان یک قدم مهم اساسی برداشته ایم و بنده در این زمینه پیشنهادی تهیه کرده ام که تقدیم مقام ریاست می کنم و پیشنهاد دیگری هم تهیه کرده ام که امیدوارم دولت مورد توجه قرار دهد، برای مزید استحضار آقایان محترم عرض می کنم که در ۲۴ آبان ۱۳۲۶ که تقریباً یکسال و دو ماه پیش است بنده و یک عده ای از آقایان نمایندگان یک طرحی راجع بمطبوعات تقدیم مجلس شورای ملی کردیم این طرح رفت بکمیسیون مبتکرات و بنده خودم حاضر شدم و همین توضیحات را عرض کردم، کمیسیون مبتکرات با نظر موافق و قابل توجه بودن فرستاد بکمیسیون فرهنگ و از آن وقت تا بحال که قریب یک

سال می شود این طرح همین طور در کمیسیون فرهنگ خوابیده است و امروز که مجلس شورای ملی ایران توجهی بموضوع مطبوعات دارد که از اهم مسائل کشور ما است کاری بکند که یک روش صحیحی برایش در نظر گرفته شود و عقیده بنده این است که هر دو موضوع را در نظر بگیریم هم شرافت و حیثیت اشخاص را تأمین کنیم هم آزادی در حدود قانون اساسی برای مطبوعات در نظر گرفته شود، چون آقایان از باب جرایم بیشتر از بنده اطلاع دارند بنده بیشتر از این عرض نمیکنم و نوبت خودم را میدهم بآقایان.

رئیس - آقای رحیمیان موافقت یا مخالف؟
یک نفر از نمایندگان - تشریف ندارند.
دکتر شفق - بنده پیشنهادی داده ام.
مخیر - اجازه بفرمائید.
رئیس - بفرمائید.

مخیر (آقای سزاوار) - فرمایشات آقای اردلان راجع بیک کلباتی بود که بنظر بنده ارتباطی با لایحه ای که گزارش آن از کمیسیون دادگستری آمده است نداشت زیرا قانون سوم دی ماه ۱۳۲۱ اگر ایراد و اعتراضی بآن قسمت دارید فعلاً این قانون را مابرای اصلاح آن نیاوردیم و اینجا هم از نظر مجازات در این لایحه ذکر نشده فقط چیزی که شده در طرز رسیدگی و اصول معاکات است نسبت باین قسمت چون کلباتی فرمودید حالا آن قسمت که کمیسیون دادگستری نظر کرده بنده وارد آن قسمت و در قسمت مطبوعات نمی شوم اما چیزی که هست اگر این لایحه را توجه فرموده باشید تمام این قسمت هائی که ذکر شده است، قوانینی از سابق داریم، قانونی ما داریم مصوب ۲۹ اردیبهشت ۱۳۱۰ آنجا تمام جرایم نسبت بشخص اول مملکت و حتی اشخاص و افراد هم در آنجا ذکر شده و مجازاتش هم تعیین شده این یک چیزی نیست که جدیداً کمیسیون دادگستری خودش تهیه کرده باشد و بمجلس فرستاده باشد انهایی چیزی که هست از لحاظ رسیدگی در این قانون مؤثر است.

باتوجه بلایحه دولت و قوانین سابق، مجموع آنها را کمیسیون در نظر گرفته و یک لایحه ای را تهیه کرده از نظر اینکه تدریجی در رسیدگی باشد حالا اعتراضات جناب عالی نسبت بآن چیزیکه فرمودید اگر در طریق تحصیل امتیاز و تقصی در قانون ۳۲۱ است که پیشنهادتان را میدهم و اگر راجع باین قسمت آقایان دیگر هم نظری دارند پیشنهادشان را میدهند لطفاً هم هست و بنده هم هستم، اما راجع بآن قسمت اعتراض آقایان وارد نیست.

۳ - تقدیم بودجه سال ۱۳۲۸ کشور
بوسیله آقای وزیر دارائی

رئیس - آقای وزیر دارائی.
وزیر دارائی - خاطر آقایان محترم مستحض است که چندی قبل وعده داده شده بود که بودجه ۱۳۲۸ کشور قبل از سال تقدیم مجلس شورای ملی شود این بودجه مدتی قبل هم حاضر بود ولی ما انتظار داشتیم که تبصره هائی که در کمیسیون بودجه است زودتر بگذرد چون این تبصره ها پایه بودجه سال ۱۳۲۸ بود این تبصره ها از کمیسیون بودجه گذشت ولی برای اینکه از تصویب مجلس بگذرد و

ممکن بود وقت فوت شود و چون در نظر بود که بوجه کل بودجه ای تفصیلی قبل از سال ۲۸ تقدیم مجلس شود باین مناسبت قبل از اینکه آن تبصره ها از تصویب مجلس علنی بگذرد ناچار بودجه را تنظیم و اینک تقدیم مجلس میگردد و امیدوارم که تا ۱۴ اسفند ماه هم بودجه های بزرگتر از آنجا که تقدیم شود (صحیح است)

۴- بقیه مذاکره راجع بمطبوعات

رئیس - بکسیسیون (گفته شد نیستند) آقای صفوی - عرض کنم در این گزارش کمیسیون دادگستری راجع بلاجه مطبوعات که تقدیم مجلس شده شامل دو سه قسمت است ، یکی قسمت الف و ب و ج و د و ه و ج بطوریکه آقایان ملاحظه فرموده اند در قسمت اول ، جرایم البته شرحی که نوشته شده است مورد نهایت علاقه و توجه ملت ایران است و مردم ایران نسبت باعلیحضرت همایون شاهنشاهی و مقام سلطنت نهایت احترام را دارند و خیلی جای تأسف است که بعضی از مطبوعات متأسفانه از رویه منانیت خارج شده اند و مورد بغض و حتی من خیال میکنم مورد نفرت تمام ملت ایرانند (دهقان - صحیح است) البته مقام سلطنت همانظوری که عرض کردم مورد احترام جامعه است و همه باید که مقام سلطنت را محترم بشمارند و وحدت ملی ما در سایه وجود اعلیحضرت همایون همیشه پایدار و برقرار باشد (صحیح است) بنده خیال میکنم قسمت الف که در ماده ذکر شده نه تنها مورد اتفاق نمایندگان است بلکه مورد اتفاق تمام ملت ایران است (صحیح است) اما در قسمت دیگر که قسمت ج باشد در اینجا نوشته شده است در مورد توهین و هتک حرمت نسبت به نخست وزیر و وزراء و معاونین آنها و رئیس و نمایندگان مجلس شورایی و نضات و اعضای هیئت منصفه بدون احتیاج بشکایت آنها و در مورد اشخاص باشکایت برطبق قسمت الف خواهد بود - اینجا نظریاتی هست همانطور که نماینده محترم و همکار عزیز بنده آقای اردلان فرمودند البته همه مطبوعات را نباید بایک چشم نگاه کرد متأسفانه باید باز تکرار کنم بین مطبوعات يك عناصری پیدا شده اند که مقام مطبوعات را تنزل داده اند و کوچک کردند در همین حال همیشه مطبوعات نسبت بمملکت يك خدمتای کرده اند (صحیح است) و روزنامه هائی بوده اند که در مواقع سخت و مشکل فداکاری کرده اند و حتی همه چیز خود را فدای وطن پرستی و فدای خدمت بشکوه کرده اند بایستی که آقایان توجه داشته باشند و با آن نظر بمطبوعات نگاه کنند نه بآن اوراقی که مطبوعات را روزی نامه میدانند و میخواهند از راه مطبوعات و يك راه ناصوابی بیک مقاماتی برسند و استفاده بکنند مطبوعات خدمتگذار مملکت اند بیخود نیست که گفته اند هر کن چهارم مشروطیت است مطبوعات در هر مورد بشکوه خدمت کرده اند ، اگر در وزارتخانه ها و ادارات دولتی همانطور که در همه جا هستند ، يك اشخاص بدعصبی باشند البته تصدیق میفرمایند در وزارتخانه های ما همه کارها مطابق جریان معمولی انجام نمیشود ، يك اشخاص هستند يك رویه های نامطمین دارند و يك افکار ناشایسته ای دارند و آن ها ملاحظه دارند که مبادا مطبوعات بعمل

آنها متوجه شوند و آنک کنند مثلا همین چند روز قبل بود که در گمرک خرمشهر خوب يك کارهائی شد اشخاصی يك کارهائی کرده اند . گفته شد حتی نسبت هائی هم بیک اشخاص دیگری داده شده محترم من آقای دکتر راجی و سایر آقایان هم يك حرفهائی زدن و این حرف همام در مطبوعات منمکس شد قبلاهم در مطبوعات گفته میشد که در خرمشهر يك عملیاتی شده است ، سوه استفاده هائی شده است همین موضوع در آتیه با گذاشتن این قسمت ج اگر تصویب شود توهین خواهد بود چون اینجا توهینی از توهین و هتک حرمت نوشته نشده است ممکن است که اشخاصی گمرک خرمشهر این را توهین و هتک حرمت تشخیص بدهند و این را وسیله توقیف روزنامه قرار بدهند و در این قسمت آخر تعیین شده که حتی مدیر روزنامه را هم توقیف کنند بنا بر این نباید اشد مجازات را نسبت بمطبوعات قرارداد و آقای سزاوار مغبیر محترم کمیسیون که همیشه نسبت بمطبوعات نظر موافق داشته اند و مطبوعات را محترم شمرده اند توجه بفرمایند که اگر این گزارش بگذرد دیگر کوچکترین نقطه ضعفی از وزارتخانه ها و از مأمورین دولت و از مأمورینی که در نقاط دوردست این مملکت مزاران اصال نا شایسته مرتکب میشوند نمیتوانند تذکر بدهند و این نقض غرض خواهد بود بایستی که مجلس توجه داشته باشد و مطبوعات را از نظر عمل خویش توجه بکنند نه از نظر دیگر ما خودمان که عضو مطبوعات هستیم بنده خودم ۲۷ سال است که افتخار خدمتگذاری مطبوعات را دارم و دوره های روزنامه کوشش بهترین گواه است و خود آقایان میدانند که روزنامه کوشش کوچکترین چیزی ندارد و باید عده دیگری از مطبوعات را که خائن بشکوه نیستند نگاه کرد نه آنکه آن اشخاصی را که بتازگی وارد مطبوعات شده اند آنها را از نظر مطبوعات نگاه کرد اینجا آمدند و يك عملی کردند و تنفر و انزجار عمومی را بخودشان جلب کردند و مطبوعات را کوچک کردند و در نظر همه اهلیت مطبوعات را از بین بردند بنده خیال میکنم که این قسمت (ج) بر خلاف منظور است اگر یکی از روزنامه ها واقعا از روی بیخوشی راجع بمملکت يك وزیر ، يك معاون ، يك مدیر کل ، يك رئیس اداره ، يك رئیس حسابداری يك چیزی بداند و بخواهد بنویسد آنرا اینجا میگویند که هتک حرمت کرده است بعضی اینکه گفت که در بانک کشاورزی فلان عمل شد یا در کارخانه سیمان فلان عمل اتفاق افتاد یا در شیراز یا در بوشهر فلان عمل را مرتکب شده اند بلافاصله باید روز نامه بر اثر شکایت طرف توقیف شود اینها چیزهائی است که بر خلاف منظور است من خیال میکنم که آقای نخست وزیر و هیئت محترم دولت و حتی آقایان نمایندگان هم هیچوقت این نظر را ندارند که مطبوعات را خفه کنند و بر خلاف اصل بیستم قانون اساسی این مملکت عملی بکنند و با آن حس ابتکار را از مطبوعات بگیرند چنانچه آقای اردلان فرمودند اینست که بنده عرض خود را خلاصه میکنم و پیشنهادی هم داده ام البته يك طرح قانونی هم داده شده که بکده های آقایان پیشنهاد کرده اند و بنده هم آنرا امضاء کرده ام آن طرح راجع بقسمت (الف) است اگر آن طرح مطرح شد البته مقدم است

و اگر آن مقدم نیست و لایحه مطرح است بنده پیشنهاد تجزیه آن قسمت را کرده ام و تقاضای تصویب آن را دارم .
رئیس - آقای رحیبیان .
رحیبیان - بقیه بنده آنچه لازم بود آقای اردلان نماینده محترم و آقای صفوی در ماده واحده و قسمت الف آن در اینجا توضیحاتی دادند بنده هم بقیه دارم که همه آقایان نمایندگان محترم در این قسمت موافقت ولی در قسمت دوم البته محل تردید نیست که این نباید تصویب شود آنچه مربوط بخانواده سلطنتی و مذهب مقدس اسلام است بقیه بنده همه اتفاق نظر دارند (صحیح است) و بنا بر این هیچکس مایل نیست که نسبت باین دو مقام فکر بی جانی شود اما در قسمت دوم باید فکر کرد که آیا واقعا باین اشخاصی که در اینجا نوشته اند نسبت بآنها توهین نشود آیا آنها بوظیفه خود شرافتمندانه عمل کرده اند ؟ یا خیر ، البته باین شرحی که آقای صفوی اظهار کردند راجع بخرمشهر بنده هم در اینجا اظهاراتی کردم وقتی بودجه کل ما هشتصد میلیون باشد و سرور و در این باشد که در يك سرحد کشوری چهل میلیون حیف و میل شده است آیا روزنامه ها روصدا نکنند چه بکنند ؟ و خیلی قسمتهای دیگر هم هست که بنده نمیخواهم باعث تشنج مجلس بشوم یا مطالب دیگری را بر عرض برسانم خیلی مطالبی هست که بعضی ها واقعا از طرف روزنامه نویسه نیست البته بعضی از روزنامه ها هستند که بنده هم معتقد بوظیفه حقیقی خودشان عمل نمیکنند باید جناب آقای ساعد ، بکنفر وزیر واقعا برای ملت وزارت را قبول کند ، بکنفر وکیل برای ملت قبول و کالت کند و برای خاطر ملت کار کند روزنامه نویس هم باید قلم را برای ملت بردارد نه برای نظر شخصی خودش وقتی که ما فکر کنیم اسم بیرم با این وضعیت بیاید نظر خودشان را اعمال کنند بنا بر این نباید از روزنامه نویس هم گله مند شد که چرا حمله میکنند - میدانید که در این چندروزه يك عده از روزنامه ها توقیف شدند اینها راجع بنفت ، راجع بیانک شاهی چیز هائی مینوشتنند و صحبت در اطراف آنها خیلی میشد و افکار مردم روشن بود در همین چند روز ما بیستمین این روز نامه ها که فلا هست هیچ چیز نمی نویسند و حقیقه ما میدانیم که چه میگردد و بنده که وکیل مجلس هستم بی اطلاع هستم و نمیدانم واقعا چه میگردد و چه خواهد کرد و نظر چیست؟ (صفوی - هنوز راجع به نفت هم گزارشی نداده اند) پس بنا بر این در قسمت اول همه متفقند و در قسمت دوم اگر ما واقعا فکر بکنیم که مشروطیت هست آزادی هست باید روزنامه نویس هم باشد و باید آزاد باشد امروز مجلس در مقابل دولت مسئول نیست ولی در مقابل ملت مسئول است - افکار عمومی ملت چیست ؟ روز نامه نویس است . حالا اگر یکی دو نفر سوه استفاده بکنند از حق خودشان و از وظیفه خودشان - و روزنامه را روزی نامه بکنند و برای استفاده شخصی باشخاص و مقدسات و شرافت اشخاص حمله بکنند دلیل بر این نمیشود که ما آزادی را تعطیل بکنیم و آزادی را خفه بکنیم مجلس بدون روزنامه امکان ندارد . وقتی ما خواسته باشیم آزادی باشد

باید روزنامه هم باشد وقتی ما فکر میکنیم که روزنامه نباشد بایستی قفلی بیاوریم در این مجلس را قفل کنیم ، مجلس ، روزنامه ، وکیل یا آزادی لازم ندارد ؟ این دلیل نمیشود يك روزنامه نویس که سوه استفاده میکند ما این را بهانه بکنیم و آزادی را از بین ببریم و خفه بکنیم این بمصلحت مجلس نیست ، این بمصلحت آزادی مملکت هم نیست شما بروید وضعیت را ببینید آیا واقعا مدیر کلی که حقوق از این کشور بگیرد البته ممکن است اشخاص شرافتمندی هم باشند ولی نظرهائی خصوصی بیشتر است حالا بنده باز هم نمیخواهم اسم بیرم و نمیخواهم باعث تشنج مجلس بشوم بالاخره اوضاع همینطور راست و البته باید روزنامه هم آزاد باشد وقتی اشخاصی که در اینجا از آنها اسم بردند ، آنها بوظیفه خود شرافتمندانه عمل کردند بنده هم معتقدم که اگر روزنامه نویسی بخواهد حمله بکند باید قلمش را بشکند ولی اول بایستی همه چیز اصلاح بشود روزنامه مربوط بافکار عمومی ملت ایران است و بنده که با قسمت دوم مخالفم و در قسمت اول نه تنها بنده بلکه تمام آقایان نمایندگان محترم موافقت و در این قسمت هم هیچ ایرادی نیست ولی قسمت دوم بقیه بنده مخالف آزادی ایرانست و نباید چنین عملی کرد .
رئیس - آقای حائری زاده موافقتی یا مخالف ؟
حائری زاده - بنده مخالفم .
رئیس - آقای فولادوند موافقتی یا مخالف ؟
فولادوند - بنده معتقدم و کلای مجلس باید همیشه با کمال شجاعت عقیده خودشان را در اینجا بگویند و هیچوجه از هیچکس و از هیچ مقامی ترسی نداشته باشند - آقایان لایحه ای جهت مطبوعات بمجلس آمده است از لحاظ احترام باعلیحضرت همایون شاهنشاهی تشریف میآورند اینجا و میفرمایند آن قسمت که مربوط باعلیحضرت است تصویب بشود ولی قسمت دیگر که مربوط بسایر مردم است تصویب نشود یعنی چه ، یعنی مجلس اجازه بدهد که شاه مملکت از اهانت مصون باشد ولی جان و مال و عرض و شرف افراد ناس مصون نباشد (صفوی - آقا قانون داریم) شما صحبتتان را بکنید حالا باید گوش بدهید روزنامه نویسی که قلم خود را در دست بگیرد و بجه چیز مردم حمله بکند و اهانت بکند عرض کنم علاوه بر اینکه این تشویق برای مدیران جرایم نیست این يك خدمتی است که بتأمین دزدان و بدکاران این مملکت میشود یعنی امروز ما باین نتیجه رسیده ایم که تمام دزدان و بدکاران چون باشخاص شریف و صحیح حمله میشود و همیشه در مقام دفاع بر میآیند و میگویند مملکتی است که به مؤتمن الملک فحش میدهند بحرحوم فروغی تهمت زدند و بشما آقای ساعد بعد از هفتاد سال خدمت توهین کرده اند (نورالدین امامی - ۷۰ سال ندارند ، ۵۰ سال) اجازه بفرمایند اینجا شوخی نیست آقا نتیجه این شده است که تمام دزدها تمام بدکاران این مملکت در تحت این دفاع ، در تحت اسوای این بی قانونی دارند خودشان را برتر میکنند و مملکت ما باین وضع رسیده است که ما هیچوجه خادم را از خانن ، دزد را از درست نمیتوانیم تشخیص بدهیم ، آقایان شماها که اینجا آمده اید باید با کمال قدرت حرف بزنید ، درست است ، ممکن است بعضی از

جرایم يك نماینده ای اهانت بکنند و بگویند این نماینده برای خودش آمد فلان مقام آمد فلان حرف رازد ولی هیچ همچو چیزی نیست ، بنده بکنفر از افراد این مملکت هستم سالها خدمت باین مملکت کرده ام قاضی بوده ام ، همین آقای بوذری دادستان تهران بودند من عضو ایشان بودم با کمال شرافت خدمت کرده ام اینجا هم وظیفه خودم را در پشت این میز با کمال شرافت عرض میکنم ، من برای اینکه آقایان کاملاً روشن بشوند ناچارم قائل بیک تفصیل و بحث زیادی بشوم ، اولاً اینکه آقای صفوی و بعضی از آقایان دیگر و آقای مدیر روزنامه کیهان میفرمایند بعضی علف های هرزه ، بنده نمیخواهم عرض کنم اگر آقایان انصاف داشته باشند بعضی از روزنامه های ما خوب هستند ، نه اینکه بعضی علف های هرزه هستند . مگر ما گفتیم آقا روزنامه ها را توقیف کنند از بین ببرند ؟ زبان ملت را ببندند ؟ خیر روزنامه با کمال درستی با کمال شرافت ، مدیر روزنامه هر تنقیدی دلش میخواهد بنویسد ، آقا ما میگوئیم فحش ندهد ! ناسزا نگوید ! بزن و بچه مردم حمله نکند! (صحیح است) چرا شما اینجا ساکت هستید ؟ ممکن است این لایحه بیست سال دیگر اینجا نیاید ، مگر شما نمیدانید یکسکه قریب چهل و پنجاه روزنامه شروع کردند شاه مملکت بوزراه بوکلاه و بتام افراد با شرف این مملکت توهین کردند تا بیک همچو وضعیتی پیش آوردند ؟ آقا ما در اینجا در يك وضعی قرار گرفتیم که يك وکیل با شرفی جرأت نمی کند بیاید اینجا حرف بزند (صحیح است) تا صحبت کند شرح میکنند بحمله کردن بزن و فرزند او فحش میدهند بناموس او بشرف او حمله میکنند (صحیح است) آقا مملکت را نمیشود اینطور اداره کرد خانه هیچ کسندای دمی را باین نکبت و اقتضاح نمیشود اداره کرد کی گفته است که مدیر روزنامه خوب با شرفی چیزی ننویسد خیر ، هر چه دلش میخواهد بنویسد بیاید برای بنده بنویسد اگر بنده يك عملی خلاف وظیفه ام کرده ام در تمام مدتی که مأمور عدلیه و قاضی بوده ام در تمام خدمت شماها هستم از ساعت هشت صبح میآیم با کمال درستی انجام وظیفه میکنم (صحیح است) ولی این وضع نیست من با این که مصلحت نیست این روزنامه اینجا خوانده شود ولی برای اینکه این را بدانید (مکرّم - صلاح نیست آنرا بخوانید آقا) (صدرزاده - نتوانید آقا) (رئیس - در جلسه خصوصی) خلاصه يك روزنامه است که دو داسرا پرونده ۱۳ - ۲۷ تمام و کلای مجلس فحش زن داده است (مکرّم - همین جهت عرض کردم خوانده نشود) این روزنامه است ؟ هلف هرزه است ؟ (صفوی - معاذ الله) آقا (آقا) چه تأثیری دارد من خودم قاضی عدلیه بودم تا يك احضاریه برود آنجا ۵۰ روزنامه بزن و بچه قاضی فحش میدهند (دکتر مجتهدی - قانون را عوض کنید درست کنید) (حالا هم که ما قانون ما را بر خلاف نرا کت بر خلاف ادب بیک کسی با شرفی فحش داد آن حربه کتیب و از دست او بگیرند و ببرند او را محاکمه کنند) (صحیح است) اگر محکمه انا ظرف ۲۴ ساعت فراد آزادی دادر محض

کنند اگر گفت خیر این برای استقلال مملکت و شرافت مملکت زشت است این روزنامه در توقیف باشد چرا میآیند اینجا میگویند اگر شاه مملکت توهین شد مگر سایر مردم زن و بچه و شرف ندارند ؟ شاه مملکت در صورتی احترام دارد که افراد مملکت او رئیس الوزرای او ، مجلس او ، زن و بچه مردم در امان باشند (صحیح است) ولی حکومت بر يك عده بی شرف کردن که احترام ندارد ، آخر من چه جور بخوانم این روز نامه را پشت این میز ؟ بفرمایند ، تشریف ببرید دادگاه جنحه ببینید چه نوشته است ، آقا این روز نامه ایست که یکی از کلای مجلس طی نامه ای با آقای رئیس شکایت میکنند من میگویم آقا اگر میخواهم فحش بدهم باین وکیل ، اسم بیرم ، اولاً حق نداری تا اینجا چرا به ۱۳۶ نفر وکیل فحش زن و بچه میدهم ، همین طور میشود که رئیس الوزرای شما جرئت نمیکند حرف بزنند و وزیر شما جرئت نمیکند حرف بزنند و کلای شما لال شده بودند اینجا ، آقا نظایمهای شما قدرت حرف زدن را نداشتند شاهتان را بمیکشند و استغلاتان را هم از بین میبرند
فما یبذلکم - آفرین ، احسن
رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده قرائت میشود .
(پیشنهاد آقای حاذقی بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم مذاکره در کلیات کافی است و ماده واحده مطرح شود .
رئیس - چه مطرح شود الان مطرح است .
حاذقی - پس مورد رأی قرار گیرد .
رئیس - آقای حائری زاده (حاذقی - اجازه بفرمایند توضیح بدهم) پس تامل کنید که ایشان صحبت کنند ، آقای حاذقی بفرمایند
حاذقی - من همیشه معتقد بوده و هستم که هر کسی هر وظیفه و شغلی باو سپرده شده است ، بایستی با کمال شرافتمندی ، در عین حسن نیت و شجاعت وظیفه اش را انجام بدهد ، هر لایحه ای که دولت میدهد وظیفه مجلس شورای ملی است که با کمال شجاعت تصویب بکند یا رد بکند ، صد ها لایحه و طرح و مسائل مهم مملکتی در دستور مجلس است که متأسفانه مجلس شورای ملی يك ضعف از خودش نشان داده و تکلیف آنها را معین نکرده ، من از اداره قوانین توضیح خواستم لوابجی که ما داریم و احتیاج دارد که طرح دوفوری برایش تنظیم کنیم ما حاضر هستیم که این لوابج را از نظر تسریع در تصویب آن طرح دو فوری بدهیم تا اینکه زود تر مطرح بشود ، زود تر تکلیف معین بشود . سه سال است در این مملکت قانون مالیاتی لغو شده است و با تصویبنامه از مردم مالیات میگیرند و همه آقایان متذکر میشوند که چرا این عمل میشود
رئیس - این مربوط به پیشنهاد شما نیست شما میگوئید مذاکره کافی است ، آقای حائری زاده بفرمایند
حائری زاده - عرض کنم که مملکت ما چون دنیا متشنج است و ما هم بدبخت و بیچاره هستیم همه حواس ما پریشان و با يك فکر عصبانی وارد کار میشویم این موضوعاتی که نوی این لایحه نوشته شده است تمام در قوانین مطبوعاتی و جزائی مایش بینی شده چیز تازه ای نیست ، فقط چیزیکه اینجا اضافه شده است که بنده مخالفم قضاوت پلیس است

در ماده اول که می نویسد در قسمت الف هر گاه در روزنامه یا نشریه دیگر چنین و چنان باشد شهر بانی مکلف است فوراً بضبط او را منتهی و توقیف مرتکب اقدام و ظرف ۲۴ ساعت پرونده امر را نزد دادستان ارسال ما اگر بنا باشد که قضاوت را بدست پلیس بدهیم ، تشخیص اینکه توهین شده یا نشده بدست پلیس بدهیم این بار مملکت بمنزل نرسد . . .

رئیس - آقای حائری زاده اجازه شما محفوظ است برای صحبت در خصوص ماده حالا در کفایت مذاکرات که مخالفت کردید صحبت بفرمائید .

حائری زاده - عرض میکنم کفایت مذاکرات را مخالفم ، اگر بخواهید رأی بگیرد آنرا مندهم کافی نیست پس اجازه بفرمائید در اصل موضوع بنده حرف بزنم .

رئیس - خیر ، در اصل موضوع شما نمیتوانید صحبت کنید چون اجازه شاه محفوظ است .

حائری زاده - بسیار خوب رأی بگیرد .

رئیس - آقای بوذری .

معاون وزارت دادگستری - بنده اجازه میخواهم قبل از این که رأی بکفایت مذاکرات گرفته شود توضیحاتی در کلیات این لایحه عرض آقایان محترم بفرمایم .

بعضی از نمایندگان - اصلاح را میگویند .

رئیس - ممکن است بعداً بفرمائید آقایانیکه بایشهاد کفایت مذاکرات موافقت قیام میکنند (اکثر بر خاستند) تصویب شد ، پیشنهادات قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای فرامرزی شرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم لایحه مطبوعات بانضمام پیشنهادات رسیده بکمیسیون دادگستری و فرهنگ ارجاع و کمیسیونهای نامبرده مشترکاً تشکیل و نسبت بپیشنهاد های اصلاحی توجه و با تجدید نظر لازم بمجلس آورده شود .

رئیس - آقای فرامرزی .

فرامرزی - بنده مریض بودم ، خوابیده بودم و تصور نمیکردم که این لایحه مطرح شود برای اینکه لوایح مهمتری و لازمتری خود دولت تقدیم کرده بود ، بعد فهمیدم که مطرح شده یعنی معلوم شد از این وضع موجود ، از این وضعی که هست میخواهند استفاده کنند ، طناب را طوری محکم کنند که بعد از اینکه این وضع هم گذشت کسی نتواند نفس بکشد باین جهت بمجلس آمدم ، من باین حال عرض بمجلس خواهم آمد و از آزادی مطبوعات ایران یعنی از آزادی ایران دفاع خواهم کردم مگر اینکه بینم این آزادی از خطر نجات یافته و یادراین جا دفن شده و بیش وجدان خود ، مدور باشم که من کار خودم را کردم فداکاری خودم را کردم منتهی زور استبداد از زور عدالت و آزادی بیشرشد و من با خیال راحت و آسوده بروم توی خانه ام بخواهم یعنی راحت از وجدان آقایان تصور نکنند که من چون روزنامه نویس هستم از مطبوعات دفاع میکنم ، من روزنامه نویس نیستم ، من نویسنده هستم در مطبوعات وقتی که مقالات سیاسی را ننواستم بنویسم ، مقاله ادبی بنویسم شرم میکنم یک کارهای دیگری مثل

بعضی آقایان میکنند زندگی میکنند ، من از دیگران عاجزتر نیستم ولی چون معتقدم که آزادی يك ملتى بدون آزادی مطبوعات ممکن نیست فرض خودم میدانم که دفاع بکنم از آن برای اینکه شامدر دنیا يك مملکتی يك ملتى نمیتواند بن نشان بدهد که آن ملت آزادی مطبوعات نداشته باشد ولی آزادی داشته باشد چیز عجیبی است يك قضیه باین مهمی راجع بيك موضوعی که لااقل ما معتقدیم اگر حق نباشد عقیده ما هست که میخواهند آزادی را سلب بکنند يك آزادی را که با خون گرفته اند فوراً بپیشنهاد کفایت مذاکرات میشود و حتی اجازه حرف زدن نمیدهند راجع باین موضوعی که ما میگوئیم ، گیر کرده ایم بین استبداد و آزادی یعنی بقبل از انقلاب مشروطیت و بعد از انقلاب مشروطیت ممکن است حق با آنها باشد ، ممکن است مادرست تشخیص ندهیم ولی مجلس برای این است که موضوع مطرح بشود و مخالف و موافق صحبت بکنند تا معلوم بشود حق با کیست و حق با کی نیست ، مگر مقصود فافکیر کردن و کلاه گذاشتن سر مدهدیکراست و منظوریش بردن مقصود است و یا مقصود این است که قضیه معلوم بشود و روشن بشود کدام حق است ؟ اگر منظور قسمت دوم است بعقیده من باین سر توب این لایحه ای آوردن و زود گذراندن آن هم در موقعیکه اعلان حکومت نظامی شده است این برای دولت خوب نیست و برای مجلس هم خوب نیست ، این را بگذارید مطالعه زیادتر بشود و حق از باطل معلوم بشود ، هفت سال است ، بعضی از دولتهای ایران با مطبوعات ایران میکنند و بزرگترین ضربتی که بمطبوعات ایران زده اند این است که یکمده مطبوعات یعنی يك عده اوراق فلاش و بدنام و فحاش را خودشان دوست کردند (بعضی از نمایندگان - صحیح است) و وارد عالم مطبوعات کرده اند که اینها را بپایان بدهند و بعد يك دفعه سر مطبوعات را ببرند این قضیه بمطبوعات فحاش بیاد من میآورد اشخاصی میخواهند روحانیون را بدنام بکنند میآیند يك اشخاصی را عمامه سرشان میکشاندند یا عمامه سر میکردند بجاهائیکه میخواهند روحانیون را بد نام بکنند باطری عرف در روز های گردش عمومی میرفتند بیرون مرق میخورند دست میکردند با ریش و عمامه میرقصیدند آن وقت عوام که اینها را میدیدند بتمام علما و تمام روحانیون فحش میدادند و نسبت بآنها بی ایمان میشدند آقایان میخواهند راجع بمطبوعات همان قضایای را بکنند که مردم عوام راجع بروحانیون و روحانیت میکردند ، من یادم میآید دولت همین جناب آقای ساه اولین دفعه که تشریف آوردند ما را طلبیدند که راجع بمطبوعات صحبت بکنیم چکار بکنیم ، یکی بپلوی من نشسته بود گفتم با او که آیا دولت که میخواهد ما را اصلاح بکند دستگاه خودش را هم میتواند اصلاح بکند یا این که فقط میخواهد ما را اصلاح بکند ؟ گفتم خودم را که نمیتواند اصلاح بکند ، گفتم پس کسیکه نمیتواند خودش را اصلاح بکند ما هم نمیتواند اصلاح بکند بجای این فشاری که بمطبوعات میآوردند این فشار را بداد گستری و داد گاهها بیاورند که حق مردم آنجا محفوظ بماند (صحیح است) هفت سال است که دولت و مجلس فشار میآوردند بمطبوعات باینکه هیچ قانونی نیست هیچ مورد احتیاجی نیست که در قانون مطبوعات نباشد ، دولت نمیتواند خودش را

اصلاح بکنند میخواهد کسی نتواند حرف بزند اینهمه قوانین گذرانند برای جلوگیری از فحاشی هر دولتی که خودش گفت روز نامهها فحش میدهند و قانون گذرانند خودش چند روز نامه درست کرد و شروع کرد بفحاشی ، خاطر من هست يك وقتی رفته بودیم در نخست وزیری . . .

رئیس - آقای فرامرزی راجع بپیشنهاد خودتان صحبت بفرمائید .

فرامرزی - راجع به پیشنهاد این است که چون قضیه مهم است چون دولتها در عرض هفت سال نشان داده اند که مقصودشان از لوایح و پیشنهادات هاخفه کردن مطبوعات مخالف است نه اصلاح مطبوعات من استدعا میکنم این قانون را ، این آزادی مطبوعات را که در عرض چهار سال ، بروید تاریخ مطبوعات را مطالعه کنید ببینید قدم بقدم جلو آمده مجلس اول و دوم چه فداکاریها کردند تاوقتی آزادی مطبوعات را گرفتند حالا این مجلس یازدهم یکبار آنها را از بین نبرد چه خوب گفته اند از جناب ، از جناب یعنی برگشتن بعقب ، یعنی ما بعد از چهار سال بخواهیم برگردیم بآن مرحله پنجده سال قبل عرایض من خیلی زیاد است همان عرضی که یک وقتی در خود نخست وزیری با بعضی از آقایان و کلاه عرض کردم که جناب آقای منصف هم تشریف آورده بودند راجع بآن قسمتی که میخواهند مطبوعات را محدود کنند یکی از و کلاه گفت آن خطر هنوز هست گفتم آقایان از لحاظ يك روزنامه نویس هیچ نیترسم از اینکه مطبوعات را محدود بکنند برای اینکه آنوقت من و شما هر دو نوکر دولت خواهیم شد شما در مجلس نوکری خواهید کرد مادر ادارات وقتی نباشد همه باهم نوکر باشیم مرضی ندارم برای این که این خطر هست یا لااقل مورد سوء ظن ما و افکار عمومی ملت ایران در خارج هست من استدعا میکنم آقایان موافقت بفرمایند که این لایحه برگردد بکمیسیونها و با اجازه بدهند تمام نمایندگان را بکنیم و این تنگ را بر خودشان هموار نکنند که در تاریخ بگویند مجلس یازدهم مطبوعات را محدود کرد و حتی بمخالفین این لایحه هم اجازه نطق نداد در قسمت اولش من پیشنهاد کردم آن قسمت اول راجع باهل حضرت همایونی مادر کمیسیون پیشنهاد کردیم ، اینجا پیشنهاد کردیم هیچکس مخالف نیست ، شاه مقدس و غیر مشغول است و هیچکس حق ندارد بشاه اعتراض بکنند و مجلس رأی خواهد داد . راجع بقسمتهای دیگر بایستی تمام مردم در مقابل قانون متساوی باشند و آقای ساهدی بعد که رئیس الوزرا نیست يك وضعیت دارد ، يك عرض دارد يك شرافت دارد ، يك حیثیت دارد باید همیشه محفوظ باشد نه این که فقط وقتی رئیس الوزرا باشد .

رئیس - آقای بوذری .

معاون وزارت دادگستری - بنده متأسفانه می بینم که يك سوء تعبیری در بیانات آقایان میشود برای اینکه خیال نمیکند که در نظر هیچیک از آقایان اهمیت مقام مطبوعات پوشیده باشد هیچکس نیست که اهیتی برای مطبوعات قائل نباشد (فرامرزی - بلی مثل صحرای کربلا هم گریه می کنند و هم سرش را میبرند) در این موضوع بعضی نیست و در این

طرحیکه از طرف دولت پیشنهاد شده بهیچوجه راجع بازادی مطبوعات صحبتی نیست ، قانون تازه ای از نظر محدود کردن مطبوعات نیامده است بمجلس ، مجازات تازه ای برای مطبوعات پیش بینی نشده است فقط این طرحی که بمجلس آمده است يك قانون اصولی محاکمه است و از نظر تسریع اصول محاکمات است **فرامرزی** - برای گرفتن دزد تسریع لازم نیست برای گرفتن لازم است ؟

رئیس - آقای فرامرزی ساکت باشید .

بوذری - البته در این لایحه بطوریکه ملاحظه میفرمائید نوشته شده است که هتک حرمت و توهین نسبت بمقامات با این کیفیت تعقیب میشود بنا بر این گفته نشده است که روزنامه ها چیز ننویسند و یا در نوشتن مقالات و انتقادات آزاد نباشند بنده تصور میکنم که خود آقایان مدیران جرائد و مجلات هم قطعاً از اینکه همکارانی داشته باشند که فحاش باشند و بمردم فحاشی کنند از این بابت مسلماً نباید خوشحال باشند (صحیح است) زیرا اگر در يك جمعیتی اشخاصی که موجب توهین آن اشخاص باشند وجود داشته باشد این طبعاً موجب ضرر آن جمعیت خواهد بود ، آقایان قسمت الف و جزء ج این لایحه ایرادات داشتند عده ای ، بنده آنچه را که استنباط میکنم چون در این بابت صحبت شده است و آقای صفوی مخصوصاً مذاکره فرموده بودند که در جزء ج که قید شده است از برای مقامات دیگر اگر توهین بشود این از لایحه حذف بشود بنده معتقدم که مقامات رسمی مملکت هم باید مصون از توهین باشند . (حائری زاده - مگر مردم دیگر نباید مصون باشند؟) البته مردم دیگر ملاحظه میفرمایند که همینطور پیش بینی شده است و اختصاص بيك قسمت معین نیست با این تفاوت که نوشته شده است در مورد توهین نسبت بمقامات رسمی دادستان مستقیماً تعقیب دارد و نسبت با افرادی در صورت شکایت آنها قضیه قابل تعقیب خواهد بود و تصور میکنم با این توضیح که بعضی آقایان رسانند آنطوریکه آقای فرامرزی بیان فرمودند منظور دولت بهیچوجه جلوگیری از آزادی مطبوعات نیست و این نظر در هیچیک از اجزاء این ماده که نوشته شده است و بمجلس آمده است ملاحظه میفرمائید که منظور نظر نبوده است و با این کیفیت بنده تصور میکنم بهین طریقی که لایحه بعرض مجلس شورای ملی رسیده است مورد رسیدگی و رأی واقع بشود .

رئیس - آقای حاذقی .

حاذقی - من شخصاً با آزادی عقیده دارم و بتمام مظاهر آزادی از صمیم قلب احترام میکنم من عقاید فرد فرد آقایان محترم را اینجا تقدیس میکنم و عقیده دارم که همیشه بایستد يك محیط آزادی باشد که بتواند هر کس عقیده خودش را با کمال صراحت و شجاعت بگوید من با آزادی روزنامه و مطبوعات عقیده دارم و خودم از دوران تحصیل نویسنده بودم و حالا هم جزء نویسندگان هستم ، کتاب مینویسم ، مقاله مینویسم و با آزادی مطبوعات احترام میکنم ، قانونی هست که دولت بمجلس شورای ملی تقدیم کرده است ، مجلس بایستد این را به رأی بگذارد و تکلیف آنرا نقیاً یا اثباتاً معین بکند ، آقایان نمایندگان حق دارند که موافق یا مخالف با کمال آزادی عقیده شان را اینجا بیان کنند

من بنظر جناب آقای رئیس مجلس همیشه احترام میکنم و نظر ایشان محترم است و مصمم هم هستم برای احترام مجلس همیشه امر ایشان را امتثال بکنم و حتی بکندم که یکی از همکارانم میخواست صحبت کند چون من استحضار داشتم و ملذت بودم که آن صحبت صلاح نبود پیشنهاد کردم که صحبت قبل از دستور نشود و آقای رئیس آن پیشنهاد را ندیده بودند و من آنروز ایستادگی زیاد کردم حالا از مقام ریاست عذر میخواهم حالا هم که این پیشنهاد را دادم که نمایندگان محترم حوصله بقدر کافی نمیکند که نسبت باین لایحه ده نفر مخالف و ده نفر موافق صحبت بکنند اگر حوصله میکردند من از کسانی هستم که حاضرم ده ساعت اینجا بنشینم تا هر چه قدر داوطلب نطق هست یا مخالف یا موافق صحبت بکنند و بعد برای موکول بشود ولی آنطوریکه عرض کردم من از اداره قوانین يك صورتی گرفته ام که بخواهد چند لایحه مطرح بود که همه آنها مورد علاقه مردم مملکت است و دولت هم تقاضا کرده و ما در دستور داریم ، همین لایحه مالیات که بایستی تکلیفش روشن بشود ، لایحه نظام وظیفه ، لایحه شهرداریها و ده ها لایحه دیگر که اینها باید تکلیف معین بشود اینست که من پیشنهاد میکنم بجای اینکه این لایحه برگردد بکمیسیون يك کاری بشود که مجلس تکلیف آنرا نقیاً یا اثباتاً بهر کیفیتی که میخواهد معین بکند تا ما بتوانیم سایر لوایح مفید را از مقام ریاست محترم تقاضا بکنیم طرح بفرمائید .

رئیس - به پیشنهاد آقای فرامرزی که پیشنهادات با ماده واحده بکمیسیون فرهنگ و دادگستری برود رأی گرفته میشود آقایانی که موافقت قیام کنند (عده ای برخاستند) تصویب نشد پیشنهادی آقای حائری زاده کرده اند راجع بخروج از دستور با اینکه مجلس رأی داده است که در دستور باشد مانعی ندارد که طرح بشود پیشنهاد را قرائت کنید .

اردلان - رأی لازم ندارد .

رئیس - بلی ، ولی هر وقت که پیشنهادی از طرف آقایان برسد باید بآن رأی گرفته بشود قرائت میشود .

(پیشنهاد شرح زیر قرائت گردید)

پیشنهاد منیام از دستور خارج شود ، حائری زاده **حاذقی** - مخالفم .

رئیس - آقای حائری زاده .

حائری زاده - لایحه ای که در مجلس مطرح میشود بعضی فقط همان لایحه را طرف توجه قرار میدهند ولی بعضی لوایحی است که با اساس آزادی و استقلال و مشروطیت مملکت ممکن است مؤثر باشد اینها را در يك ردیف نمیتوان قرار داد بنده هم در اول جلسه عرض کردم این لایحه بتأخیر بیفتد قبول نشد ، این لایحه راجع بمطبوعات يك چیز از برای نیست همینطور که آقای معاون وزارت دادگستری بیان کردند اینجا خواستند يك اصولی محاکماتی برای تسریع عمل در نظر بگیرند و الا انواع مجازات در قانون مطبوعات ، در قانون جزا پیش بینی شده است چیزیکه طرف توجه است و باید در اطرافش مطالعه بشود و راه حلی برایش پیدا بشود قضاوت در آن باره است که يك نفر آزان بطور میتوان تشخیص بدهد که این جا هتک

احترام شده یا نشده که تشخیص خودش توقیف بکند روزنامه هارا و مدیر روزنامه را توقیف بکنند و بفرستد محکمه ؟ این مسئله چیز است که قابل تحمل نیست و آزادی را بکلی از بین میبرد ، در موضوع مطبوعات بلکه در موضوعات دیگر هم همین اشکال را دارد مملکت ما چند هزار سال بود که زبان بسته بود ، يك سر بوش استبدادی روی سرش بود که صدایش در نمی آمد حالا چند سال است که زبان باز کرده است البته لکنت پیدا میکند ، اشتباه پیدا میکند ، تازه زبان باز ندارد مطبوعات ، ولی نباید سر این بچه تازه را که تازه زبان باز کرده بپیرد که تو چرا يك لکنتی در زبانت پیدا شد ؛ باید اینجا با احترام بیان بکنی مراسم را درست انجام ندادی ؛ اینست که من معتقدم يك ارزشی برای مطبوعات در همه دنیا قائل هستند که ما هم اگر خواسته باشیم آن ارزش را قائل بشویم ضرر ندارد که يك دوان محاکمات مطبوعات خاصی برای آنها تاسیس کنیم یا هیچ کار دیگری نداشته باشد این محکمه ثابت هم باشد بانظر وزیر دادگستری قاضی آن عوض نشود که متزلزل باشد وزیر دادگستری چند نفر را بمجلس پیشنهاد بکند مجلس برای مدت دو سال آنها را انتخاب بکند يك هیئت منصفه هم که چند نفر از جرائد و مجلات دیگران در آنجا باشند آنها هیئت منصفه ثابتی برای آقایان در نظر بگیرند و آن محاکمات صاف و صریح در آنجا انجام بشود این محظورات و اشکالات رفع میشود و احترام مطبوعات منظور نظر واقع شده و لطمه با آزادی هم باین شکل که دولتها خیال میکنند که اگر زبان اینها را به بندند ما مورین دستشان برای غارت بهتر باز میشود بعقیده من بدتر میشود ، هیچ مصلحت مملکت نیست از اینجهت من پیشنهاد کردم از دستور خارج بشود در خارج يك صحبتی در این موضوع بشود و يك رویه ای برای محاکمات آنها پیش بینی بکنند که ما گرفتار وضعیت عجیب نشویم .

بعضی از نمایندگان - رأی رای

رئیس - آقا بلی .

فیوی - جناب آقای حائری زاده پیشنهاد فرمودند این لایحه از دستور خارج بشود بنده خیال میکنم که این پیشنهاد اصلاً قابل طرح نبود برای اینکه مجلس رأی داد که این موضوع در مجلس باشد و باضافه مدتی است در مجلس این موضوع مطرح است و چند جلسه وقت مجلس را گرفته است و بعلاوه لایحه ای که میآید مطرح میشود در اینجا نقیاً یا اثباتاً باید رویش نظر گرفته بشود . . . (حائری زاده - من استرداد میکنم) اما در اصل موضوع در مجلس باشد بفرمائید يك توضیح مختصری بدهم .

رئیس - استرداد کردن آقای پیشنهاد دیگری قرائت شود .

(شرح زیر قرائت شد)

مقام ریاست محترم مجلس شورای ملی . پیشنهاد میکنم عبارت ماده اینطور اصلاح شود . هر گاه در روزنامه و یا نشریه دیگر یادشاه و یا اعضای خانواده سلطنتی و یا بشاهان دین منسوب رسمی ایران طریقه حق جعفری . رضا رفیع

رئیس - آقای رفیع .

رفیع - اصلاً این لایحه از باب اینکه هیچکس

۷

حق نداشته باشد ابرای بکنند (بعضی از نمایندگان بلندتر بفرماید) نسبت بنا آوردن این برخلاف عقیده بنده است برای اینکه مانع جریه کرده ایم اغلب مسائل را که و کلا نمیدانستند ، افکار عامه نمیدانستند جرایه آنها را بیان کردند بملکت خدمت کردند ولی حالا که بناشد این موضوع مطرح بشود انشاءالله در آنجا نوشته ام تجزیه خواهیم کرد که آن آقایان همچو آزاد نباشند حالا اگر این جمله را برداریم من خیال میکنم که اصلاح کرده باشیم ، اینها از کله توهین نسبت بمقام سلطنت استفاده کردند و یک مسائل دیگر را هم وارد کرده اند باقی مسائل را مانع تجزیه خواهیم کرد و پس از آن یک فکری برای آن خواهیم کرد اما اینجا که نوشته شده است نسبت با اساس مذهب مقدس اسلام بهتر اینست که همانطور که در قانون اساسی نوشته شده است نوشته شود جمله اساس مذهب مقدس اسلام بکفتری کشدار است بهتر اینست همانطوریکه در قانون اساسی مصرح است نوشته شود نسبت بمذهب رسمی ایران طریقه حقه جعفری - (فرامرزی - تمام مذاهب رسمی) اسلام البته کلیت دارد ولی در ایران مذهب رسمی مذهب جعفری است باینجه باید مصرح باشد همانطور که در قانون اساسی مصرح است (صحیح است)

فرامرزی - صحیح نیست آقا بشیعه فحش ندهند ولی به سنی فحش بدهند چهار صد میلیون مسلمان است این چه حرفی است بنویسید تمام مذاهب (رسمی)

رئیس - آقای سزاوار

سزاوار - (مخبر) اجازه میفرمائید ، جناب آقای رفیع اگر توجه فرموده باشند اینکه اینجا عبارت خانواده سلطنتی بطور اعم نوشته نشده از نظر اینست که قابل کش و تمعیم نباشد و اشخاص را اسم برده اند بنظر بنده اگر توجه بفرمائید بهتر است این عبارت را ما بطور کلی خانواده سلطنتی بنویسیم ، اما راجع بقسمت دوم این را بکیشیناد دیگری گویا هست که نظر حضرتعالی را هم تأمین میکند از نظر اساس مقدس دین اسلام و یک عبارت دیگری هم هست شامل میشود اولیاء و ائمه اطهار را این را ممکن است بعداً که قرائت شد نسبت باین نظر تصمیم گرفته شود

رفیع - بنده با آن قسمت مخالفم

فرامرزی - بکمر تبه دیگر پیشنهاد را قرائت بفرمائید

(پیشنهاد آقای رفیع بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

رئیس - در پیشنهادات فقط اعضاء کمیسیون دادگستری و فرهنگ میتوانند صحبت کنند ، آقای فرامرزی عضو کمیسیون فرهنگ هستند بفرمائید

فرامرزی - آقای تقی زاده میخواهند صحبت کنند من نوبت خود را میدهم بآقای تقی زاده

رئیس - آقای تقی زاده عضو کمیسیون فرهنگ و دادگستری هیچکدام نیستند آقای فرامرزی بفرمائید

فرامرزی - عرض کنم که اولاً در اول این لایحه استدلال کردند مطابق ماده ۹ قانون اساسی در اینجا هست که حق تمام افراد ملت ایران محفوظ است (صحیح است) مصون است بنابراین افراد ملت ایران ممکن است مسلمان باشند یا غیر مسلمان

باشند یا قضیه را مسکوت بگذارید و یا اگر میخواهید قانون بگذارید همه را مشمول کنید (صحیح است) اگر بگوئید در مجلس زید و عمرو و بکر حق دارند بنشینند مفهوم مخالف آن این است که دیگران نشینند ولی اگر نگوئید همه این حق را دارند ، جناب آقای رفیع مذهب رسمی ایران شیعه است یعنی شاه مملکت باید شیعه باشد این نیست که هر کس شیعه نیست حق دارند کشتکش بزنند هر کس را بخوانند فحش بدهند (رفیع - نه آقا اینطور نیست) پس مفهوم مخالف این است ، مذهب یک قضیه است ، آن بقاب ارتباط دارد ، هر آدمی از اینکه بمذهب بی احترامی میکنند بدش میآید شما مسلمان هستید جمع عالم اسلام چهار صد میلیون است ولی قدرش شیعه است شما اجازه میدید برجال سایر ملل اسلامی فحش بدهند (رفیع - هیچوقت) مفهوم مخالف این است پس آنرا بردارید بگوئید اسلام این صحیح است و تازه من با اینهم مخالفم باید بگوئیم تمام ادیان رسمی ، آنوقت موافقم و رأی خواهم داد

رئیس - آقای رفیع

رفیع - این قسمت آقا سوء تفاهم شده است برای اینکه اسلام را کلیه همه ما موافقم که نسبت بآن بهیچوجه توهینی نشود پس از آن ما درخواست کردیم که مذهب جعفری باید اول باشد و بعد از آن با کلیه مذاهب رسمی موافقم

فرامرزی - نوشته شود مذهب اسلام

رفیع - منم موافقت میکنم ، که نوشته شود مذهب رسمی جعفری و نسبت بکلیه مذاهب دیگر

فرامرزی - بسیار خوب

رئیس - ضمیمه بشود این اصلاح

سزاوار - پیشنهاد دیگری هست است اجازه بفرمائید

رفیع - پیشنهاد ات قرائت میشود هر کدام مورد توجه شد و اینجا تصویب شود مسریود بکمیسیون

سزاوار - ممکن است بنده قبول کنم

(پیشنهاد آقای سلطان العلماء بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - اینجناب پیشنهاد مینمایم که بجمعه اساس مذهب مقدس اسلام اضافه گردد و یا به پیشوایان مذهب مقدس جعفری اهانت و هتک حرمت بشود

رئیس - پیشنهاد دیگری در این زمینه هست که قرائت میشود

(پیشنهاد آقایان دکتر عبده ، محسن کتابادی ، آشتیانی زاده و هده دیگر بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی ، پیشنهاد میکنم که جزه دوم از بند الف ماده واحده راجع باصلاح قانون مطبوعات بشرح زیر اصلاح و تصویب شود : « و یا بااساس مذهب اسلام و احکام آن و یا بمقام مقدس پیغمبر اکرم و ائمه اطهار »

مخبر - بنده قبول میکنم

رئیس - بسیار خوب پیشنهاد دیگری در این زمینه از آقایان کیو و فرامرزی است سایر مذاهب رسمی را تقاضا کرده اند آقای مخبر شما این پیشنهاد سوم را هم قبول میکنید ؟

رفیع - همان پیشنهاد را من اضافه کردم و سایر مذاهب دیگر

مخبر - بلی بنده قبول کردم قسمت اهانت بااساس مذهب مقدس اسلام واحکام آن

رئیس - بنابراین رأی لازم نیست چون مخبر قبول کرد همانطور اصلاح میشود اولی را باید رأی بگیریم اگر شما قبول میکنید

مخبر - اولی را من قبول نمیکنم

رئیس - پس رأی گرفته میشود با این اصلاحی که شد

مخبر - کدام اصلاح « سایر مذاهب رسمی را » قبول کردم

رئیس - چون مخبر قبول کرده پیشنهاد آقای رفیع را پس رأی لازم نیست

مخبر - اجازه میفرمائید بنده یک توضیحی عرض کنم ؟

رئیس - آن قسمت تمام شد بفرمائید آقای مخبر

مخبر - این قسمت پیشنهادی که کرده اند راجع باهانت اساس مذهب اسلام و پیغمبر اکرم و ائمه اطهار این را البته بنده قبول کردم و همچنین سایر مذاهب رسمی را که پیشنهاد کرده اند آنرا هم بنده قبول میکنم این دو قسمت را باین صورت اما پیشنهاد جناب آقای رفیع را یعنی این همین مطالب را وقتی که ما نوشتیم پیغمبر اسلام صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار البته همان مذهب جعفری است این تصریح آن عبارت دیگر بنظر بنده ضروری نیست باین صورت که در قسمت دوم (سایر مذاهب رسمی است) بنده قبول میکنم

معمد دماوندی - سایر مخالف قانون اساسی نمیتوانند چیزی قبول کنند قانون اساسی میگویی مذهب رسمی جعفری انتی عسری

رئیس - کله و سایر مذاهب رسمی هم علاوه شد و مخبر قبول کرد پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(پیشنهاد آقای دکتر رضازاده شفق بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم قسمت الف ب لایحه اصلاح قانون مطبوعات بشکل ذیل اصلاح و بآن بطور تجزیه اخذ رأی بعمل آید و بقیه لایحه جداگانه مورد رسیدگی واقع شود

ماده واحده - هر گاه در روز نامه یا هر نشریه دیگر نسبت بیادشاه و یا اعضاء خانواده سلطنتی (پدر مادر - ملکه اولاد - برادر - خواهر پادشاه) و یا نسبت با اساس مذهب مقدس اسلام و ائمه دین بوجهی من الوجوه اهانت و هتک حرمت شود یا نسبت بر رؤسای کشور های خارجی توهین و هتک احترام بعمل آید شهربانی مکلف است فوراً بضبط اوراق منتشره و توقیف مرتکب اقدام و ظرف ۲۴ ساعت پرونده امر را نزد دادستان ارسال کند و دادستان آنرا فوراً بدادگاه صلاحیت دار بفرستد دادگاه مرجع رسیدگی باید در خارج از نوبت تعیین جلسه و موضوع آنها رسیدگی و حکم صادر نماید جلسه رسیدگی جز برای نفس تعطیل بردار نیست و تا وقتی که حکم صادر نشده روزنامه یا نشریه در توقیف باقی خواهد ماند لیکن بقای بازداشت متهم منوط بنظر دادگاه است ولی در هر حال اشخاصی که طبق این قانون نشریه آنها توقیف گشته تا تعیین تکلیف آنان بهیچ عنوان نباید روزنامه یا نشریه دیگر انتشار دهند و در صورت سوم را هم قبول میکنید ؟

تغییر بنده بپیشنهاد ریاست نیست هر دو برابر است محکوم خواهند شد

پورن - آقای رئیس اجازه بفرمائید طرح ما هم قرائت بشود بنده یکدفعه صحبت میکنم

اردلان - نظر دولت را هم بفرمائید

رئیس - یک طرحی در این زمینه از آقایان نمایندگان رسیده که قرائت میشود

(طرح آقایان برزین ، احمد فرامرزی ، دکتر اعتبار و هده دیگر بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی ، طرح زیر را که بمضای متجاوز از پانزده نفر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی رسیده اینک بقیه دو فوریت تقدیم مینمایم

ماده واحده - هر گاه در روز نامه یا هر گونه نشریه دیگری نسبت بیادشاه مملکت و خانواده بلافضل سلطنتی یا بمقامات مذهبی و یا نسبت بر رؤسای کشور های خارجی و نمایندگان سیاسی آنها در ایران (بشرط معامله متقابل) توهین بعمل آید یا هتک حرمت شود از طرف شهربانی روزنامه توقیف و اوراق منتشره ضبط و مدیر مسئول و نویسنده مقاله دستگیر و در ظرف بیست و چهار ساعت پرونده توسط دادستان بدادگاه صلاحیتدار فرستاده میشود که طبق مقررات قانون اقدام نماید و تا تعیین تکلیف نهائی از طرف دادگاه نشریه در توقیف و اشخاص در بازداشت باقی خواهند ماند و دادگاه مکلف است در ظرف مدت یک هفته تعیین تکلیف متهم را بنمایند و این داد رسی از موارد فوری و بلا انقطاع میباشد

رئیس - آقای دکتر شفق هم که امضاء کرده اند توضیح میدهند

دکتر شفق - علت اینکه بنده این پیشنهاد را دادم این است که در قسمت اول این لایحه آنطوریکه بنده اقتباس کردم بین آقایان نمایندگان تقریباً اتفاق نظر هست (صحیح است) در قسمت دوم این لایحه که بنده پیشنهاد کردم اختلاف نظر هست و چون اختلاف نظر هست تصور کردم بهتر است تکلیف بقیه لایحه بعداً تعیین شود ولی برای اینکه راجع ببیان عقیده بنده سوء تفاهمی پیدا نشود چون بعضی از آقایان فرمودند آیا سلب فحاشی نسبت بمقام سلطنت و رؤسای دولتها مجوز این است که بطبقات دیگر فحش بدهند؟ این یک ایراد صریحی است بنده هرگز و بهیچوجه موافق فحاشی نسبت هیچ ملتی و هیچ قانونی و هیچ مملکتی در این جهان نمیشود تصور کرد که فحاشی را تجویز کند بقیه بنده در تمام مسائل متمم روی زمین امروز در عصر مملکتی نمیتوان پیدا کرد که در آنجا بجای انتقاد و طرح مطالب مهم فحش بدهند فحاشی بحکم دین و آئین و قوانین و اصول تمام ملل مردود است در این تردیدی نیست نکته ای که بنده در این باب باید عرض کنم این است وقتی که ما صحبت از آزادی مطبوعات میکنیم نباید فراموش کرد که تنها مطبوعات نیست که باید آزاد باشند تمام افرادی که در یک مملکت دمکراسی زندگی میکنند مالشان ، جانشان ، آبرو شان حیثیت شان عرفشان باید مصون باشد از هر نوع تجاوز (صحیح است) و الا دمکراسی در آن کشور یک حرف مفتی است همه آزادی میخواهند همه میخواهند که بچنان تجاوز نشود اگر یک زمره ای بنام آزادی چه بنام

مطبوعات چه بنام نمایندگان مجلس خواهند نسبت ب مردم تجاوز کنند این آزادی نیست این زمره دیکتاتور هستند آزادی این است که هر ایرانی هر فرد بشر در هر مملکت متمم از نعمت آزادی متمم گردد در این تردیدی نیست مبادا تصور بفرمائید که من تجویز میکنم که فحاشی نسبت بمقاماتی سلب بشود و نسبت ب مردم مجاز باشد بنده هرگز چنین نظری را ندارم روزی باید در این کشور که انشاءالله این روز هر چه زودتر برسد ملت ما نویسنده گان ما ، گویندگان ما این حقیقت را بی بیرنگی انتقاد غیر از فحاشی است بنده تقریباً هر صبح آفتاب خلاصه مطبوعات انگلستان را میخوانم آنجا جایی است که آقایان میدانند دو حزب قوی هست و شاید هر کدام از این دو حزب بیست یا سی میلیون عضو داشته باشند رئیس حزب مخالف یک شخصی است مثل چرچیل و بنده خلاصه مطبوعات مخالف را گوش میکنم ، در مطالب مهم مطبوعات مخالف انتقاد مینویسند در تمام سال در مطبوعات آن کشور یک دفعه فحش بشخص و توهین و وارد شدن بجزئیات زندگی مردم پیدا نمیشود ولی دلایل منطقی در مقابل یک اقداماتی که دولت میخواهد بکند فراوان است فرض بفرمائید که این او را خرد دولت انگلستان میخواهد صنایع فولاد را ملی بکند یعنی منابع کارخانجات فولاد را مملکتی بکند ، تمام آن مطالب مستند با استدلال قوی بود بدون اینکه اشاره ای بکند که فلان وزیر شراب میخورد یا خوبست یا بد است یا نظایر اینها بدون فحاشی ، بنده تردیدی ندارم که موضوع فحاشی که با کمال تأسف امروز معمول شده است یک استدلالی که دوست محترم بنده آقای فرامرزی راجع بآن فرمودند بعقیده بنده زیاد آن استدلال ایشان وارد نبود که بخود ایشان هم عرض کردم فرمودند که اگر یک روزنامه را خواستند تعقیب کنند ، در جواب میگویند که شما بروید خودتان را اصلاح کنید در صورتیکه این هتک منطقی ندارد اگر پاسبانی یک شخصی را که مخالف مقررات عمل کرده است بگیرد آن شخص نمیتواند بگوید شما بروید دولت را اصلاح کنید (فرامرزی - اینطور نیست بنده اینطور نگفتم از ماده ۱۰ استفاده میکنم) چنین چیزی صحیح نیست دولت قانونی گذرانده و قانون باید اجرا شود و اما صحبت اینکه فرمودند که یک عده روزنامه نویسها بنده و یک عده خوبند و در این صورت باید خوبها را در نظر گرفت فرض بفرمائید یک عده از مردم بدند و فردی میکنند و یک عده هم خوب هستند نمیشود بخاطر آن خوبها بدها را تعقیب شان نکرد و مملکت هرج و مرج میشود ولی آقا با تمام این حرفها باید ریشه فحاشی و توهین شخصی در این کشور کنده شود و مردم آبرو و حیثیت شان مصون باشند تصور میکنم راهش این نیست که یک قانونی را ما رأی بدهیم که قبال روزنامه را توقیف کنند بعهده آرسیدگی کنند ، هم دولت و هم ملت ایران هم شخص اطلاع حضرت همایونی باید متقاً تمام فشار را روی دادگستری بیاورند یعنی ما باید دادگستری داشته باشیم که آن دادگستری بداد مردم برسد توقیف ولو دو ساعت باشد بقیه بنده چون قبلاً مجوز قانونی ندارم صریح نیست و فایده ای ندارد فرض میکنم در یک مقاله یک قسمت حق نوشته شود و آن جمله حق به موجب این قانون خدا نکرده سوء استفاده بشود برای خاطر همان کله حق آنوقت « کله حق بر او باطل » بشود

بنابر این بموجب این قانون یا بایستی اجازه بدهیم که نویسنده حرفش را بنویسد ولی باید داد رسی دادگاهی باشد بدون تردید که بدون تأخیر شکایت شاکی ترتیباً تر بدهد اگر بفرمائید که چنین دادگاهی ما نداریم در این صورت چه میفرمائید ، بقول ایشان دادگستری نداریم ولی ما مدعی هستیم که قضات با کدمان و درستکار داریم ، این قضات یا کدمان و درستکار باید رسیدگی بکنند در تمام ممالک خارجی آزاد هیتاً این ترتیب است یعنی فحاشی توهین باشخاص جرم است ولی این جرم را بلافاصله از طرف دادگاه تشخیص میدهند و تعقیب میکنند امروز با یکی از نمایندگان محترم صحبت بود راجع بدو کارخانه که در انگلستان جداگانه وجود داشت و اینها بروزنامه نویس ها اعلان میدادند و پولهای زیاد میدادند این دو کارخانه آمد فوزیون کرد بعد اعلانات را کم کردند و کمتر دادند بآقایان روزنامه نویسها بآقایان روزنامه نویسها پول کمتر رسید اینها بر داشتند بر ضد این کارخانه ها چیزهایی انتشار دادند باز هم نگفتند که مدیرش دزد است گفتند جنش خراب است خواستند اذیت کنند کارخانه شکایت کرد خاطر نیست نماینده محترم فرمودند شصت ، هفتاد هزار لیره جریمه کردند آن روزنامه نویس را ، کارخانه گفت هم با بروی من و هم بکسب من صدمه خورد این را آن دادگستری عمل کرد حالا آقایان اگر دادگستری نداشته باشید با توقیف صد روزنامه اصلاح امور محال است بنده عرض میکنم هر شکایتی که ما داریم از تجاوزها و هتک کبهای یک عده نویسنده که بعقیده بنده نویسنده نیستند و فرزند ما در ازاه این نباید با یک توقیف روزنامه کار را انجام بدهیم باید متوسل بشویم بدادگاه ، پیشنهاد بنده این است چون در قسمت اول اتفاق نظر هست ولی در قسمت دوم باید مطالبهای بعمل آید که کمی تعدیل بشود این اقدام فحاشی قبل از جنایت است اقدام قبل از محاکمه بعقیده بنده بصلاح کشور نیست من امیدوارم در یک زمانی افراد این ملت نویسندگان این ملت ، احساسات افکار مردم مطابق اصول و ترتیب اجتماعی بحق بگردند و چیزی بدون تحقیق ، بدون رسیدگی ، بحریک شهوات و امال خصوصی نگویند و این با قانون نمیشود باید تربیت عمومی یک ملتی تأمین بشود در طی زمان

رئیس - آقای نوی چون عضو کمیسیون دادگستری هستند میتوانند صحبت کنند

فوقی - بنده تصدیق میکنم قسمتی از فرمایشات جناب آقای دکتر شفق را که عده اشکال کار مربوط بدادگستری است و اگر دادگستری مرتب کار میکرد ما توانیم باندازه کافی داشتیم چندین قانون مطبوعاتی داریم و آلا هم عده ای از مدیران جراید محکوم شده اند و دادگستری قادر باجراش نیست اگر دادگستری بهیچ صورت باشد این قانون هم که بگذرد اجراء نخواهد شد اما در اصل موضوع من معتقد به تبعیض نیستم اگر اهانت و فحاشی واسم زن و بچه برای مقام سلطنت و برای افراد مقدس مذاهب به است برای تمام افراد به است بایستی سلطنت لوری باشد که یک حمال و یک فقیر و یک یرشان روزگار هم بایستی همه حیثیتش محفوظ باشد (صحیح است) (فرامرزی -

ما گفتیم تبعیض کرده اند (در اینجا باید تصریح کنیم که اگر مایک قسمت از این را در اینجا تصویب نکنیم و بقیه را رد کنیم این مثل اینست که ماصوب کرده باشیم که سایرین میتوان فحش داد در موضوعه فحش داده است اساساً قابل تعقیب است این وضعیت را بنده دفاع نمیکنم که فلان قسمت قانون خوب است و یا فلان قسمتش بد است بنده عرض میکنم یک مقرراتی که در اینجا وضع میشود برای مطبوعات باید شامل عموم مردم بالسویه باشد (صحیح است) همه باید یک نهج و یک قسم از قانون استفاده کنند و در پناه قانون محفوظ باشند از این جهت بنده در تبعیض از این قانون مخالف هستم، مطلب دیگر خواستم عرض کنم که این طرحیکه آقای دکتر شفق و سایر آقایان داده اند قوی تر و شدیدتر است از قانونی که دولت تقدیم کرده در اینجا نوشته شده است که توفیق ادامه خواهد داشت تا رسیدگی شود (برزین - آقای بنده هنوز حرف نزد) بنده مال آقای دکتر شفق را عرض میکنم (فرامرز - مجازات خواهد شد تا بیگناهی ثابت شود) اجازه بفرمائید بنده عرض میکنم . و حال آنکه در آن لایحه اجازه توقیف را بنظر دادگاه احاله کرده بود یعنی اگر دادگاه بنظر رسید که ادامه توقیف لازم نیست بوجوب آن لایحه میتواند توقیف را بر دارد ولی بوجوب این پیشنهاد بایستی توقیف ادامه داشته باشد و این صحیح نیست، مطلب دیگر که بنده خواستم عرض کنم یک نگرانی اغلب برای آقایان پیش آمده مثل اینست که بوضع توجیه کاملی نکرده اند (البته بعضی از آقایان خیال میکنند که توجیه کامل نکرده اند) از اینجهت یک نگرانی دارند که حالا بنده عرض میکنم ، آقایان تصور کرده اند که اگر این طرح تصویب شود روزنامه قادر نیست انتقاد بکند ، قادر نیست که بنویسد فلان مأموردردی کرده است در حالیکه اینطور نیست در این لایحه فحش دادن منع شده است ، فحش دادن جرم است و قابل تعقیب است ولی حالا هم اگر یک روزنامه نوشت فلان مأمور برخلاف قانون عمل کرده ، قانون را زیر پا کرده یا دزدی کرده یا فلان جرم دیگر را مرتکب شده است مشمول این لایحه نیست تمام جرایم بوجوب قوانین آزادند که تمام عملات سوء مأمورین و افراد را تنقید بکنند حتی نسبتهاییکه آن نسبتها بوجوب قانون جرم شمرده میشود بدهند برای آنها قانون دیگری هست در قانون مجازات عمومی تصریح شده است که یکی که افتراء زد یا نسبت داد بکسی چه ترتیب مجازات خواهد شد این عمل شامل این قسمت نیست و برای آنها قوانین دیگری هست در قانون مجازات عمومی تصریح شده است که اگر بکسی افتراء زده شد بجهت نوی رسیدگی بشود اگر این قانون تصویب بشود هر روزنامه ای ، هر نشریه ای میتواند که عملیات خلاف قانون اشخاص یا جرائم که مأمورین یا هر مقام دیگری که مرتکب شده باشد مدلل و مصرح بنویسد فحش در اصطلاح قانونی با اسناد و افتراء فرق دارد و این لایحه شامل اسناد و افتراء نیست و از این حیث جلوی روزنامه ها گرفته نشده است مطابق قانون حق خواهند داشت از این قسمتها استفاده کنند .

برزین - اجازه بفرمائید نوبت پیشنهاد بنده است .

رئیس - غیر نوبت پیشنهاد شما نیست تکلیف اینک معین شد نوبت آن میرسد .

سزاوار - اجازه بفرمائید بنده یک توضیحی بدهم ؟

رئیس - شما میتوانی بفرمائید .

مختبر (سزاوار) - اگر آقایان توجه بفرمائید اظهار آتئی فرامرز اینست که میکوشید از این اینطور برمیآید که تمام در زمان ماندن تاجر مشخص بشود اینطور نیست البته منظور که شهر بانی از ضابطین دادگستری است حالا هم در موارد جرم مشهود شهر بانی اقدامات مقدماتی را بعمل میآورد و در ظرف بیست و چهار ساعت پرونده را باید بداد گستری بفرستد و راجع باین قسمت وقتی که پرونده را فرستاد در دادسرا ، دادسرا بفرستد به محکمه ، محکمه در ظرف بیست و چهار ساعت باید تکلیف بازداشت را معین بکند اگر گفت که بایستی در بازداشت بماند میماند و اگر نبایستی بماند قرار فسخ را صادر میکند و اما در قسمت دوم هم که توهین بنمایندگان و سایر افراد باشد آنچه هم نوشته شده است که بازداشت الزامی نیست حکم حالا را دارد الان هم که کسی یک گناهی میکند یا یک جرمی را مرتکب میشود و او را می برند در توقیف باز پرس میتوانیم او را بازداشت بکنیم و بایقید ضامن با حق الضمان نقدی یا کفیل او را آزاد بکنیم و نگرانی در این قسمت نیست (فرامرز - عرض میکنم میتوان) بلی حالا هم میتوان (فرامرز - حالا هم غلط است) ما از قوانین جزائی خارج نشده ایم این عملی است که در حال حاضر اگر این قانون هم نباشد باز مستلزم میتواند بازداشت بکند ، آزاد بکند ، هم بقید کفیل و یا وجه الضمان یا کفیل یا التزام بنابرین ما چیزی زیاد و کم نکردیم باز هم گذاشتیم در اختیار دادگاه دادگاه یا قرار را تأیید میکند یا نقض میکند

فرامرز - بنده از ماده ۱۰۹ میخوام استفاده بکنم .

رئیس - رأی میگیریم بعد استفاده کنید ، پیشنهاد آقای دکتر شفق رأی گرفته میشود (یکی از نمایندگان - بگرنه دیگر خوانده شود) اما اینکه پیشنهاد تجزیه شده است الان تجزیه نمیشود رأی گرفت ولی در مجموع میشود تجزیه رأی گرفت الف و ب و ج است ممکن است به یکی یکی با تجزیه رأی گرفت آن پیشنهاد تجزیه هم رسیده است و حالا موضوع تجزیه نیست الان رأی باصل این پیشنهاد است با تجزیه بموقع خودش رأی گرفته میشود .

دکتر مصباح زاده - در برنامه ۷ ساله هم این عمل شد .

رئیس - قرائت میشود (بشرح سابق قرائت شد) آقای منصور السلطنه عدل .

وزیر مشاور - در خبر کمیسیون راجع برؤسای ممالک خارجه شرط معامله مقابله شده است (صحیح است)

رئیس - باید رأی گرفته شود .

امیر قیومور - بنده پیشنهادی در این باب کرده ام ملاحظه فرمائید مربوط بهمین است .

رئیس - يك پیشنهاد علیحده است هنوز رأی قطعی نیست ، آقای وزیر فرهنگ .

ققی زاده - سایر نمایندگان را اضافه بفرمائید .

وزیر فرهنگ - این پیشنهاد در حقیقت پیشنهاد تجزیه است متنتی باینصورت در آمده است که بنظر بنده اگر تصویب بشود اساس آن لایحه از بین میرود و حتی در تبصره اصلاحی که الان بعمل آمده از بین میرود (صحیح است) و مطلب معلوم نیست چه خواهد شد بنده از آقایانیکه پیشنهاد کردند استدعا میکنم که دقت بفرمائید این یک قسمتی که برای اشخاص دیگر پیش بینی شده است این در واقع اصول محاکمه و تسریع در معاکمات است جواب این مطلب چیست ؟ اگر باشخاص دیگر با مقامات دولتی اهانت شد تسریع در معاکمه لازم نیست ؟ همچو حرفی منطقی نیست اگر ایراد آقایان يك کلمه توقیف یا شهر بانی یا چه چیز دیگری هست آن را در موردش ممکن است راجع بآن کلمه پیشنهاد بفرمائید ولی این پیشنهاد تمام اساس لایحه را بهمین نزد هم تنظیم خود مجلس شورای ملی را که آقایان اتخاذ کرده اند .

رئیس - رأی گرفته میشود .

دهقان - آن اصلاح مرا هم قرائت بفرمائید .

رئیس - اصلاح که مربوط پیشنهاد نیست .

دهقان - آقای دکتر شفق قبول کردند آقای برزین هم قبول میکنند .

رئیس - آن موضوعی است علیحده .

دکتر شفق - بنده ناچار هستم اجازه بفرمائید توضیح اینقسمت را که جناب آقای وزیر فرهنگ فرمودند عرض کنم .

رئیس - اینکه وارد نیست آقایانیکه توضیحی دادید و باید رأی گرفته شود شما توضیح خودتان را داده اید .

دکتر شفق - اجازه بفرمائید مربوط بخود آنماده نیست این مربوط بخود فحاشی نسبت بمقامات معین است که چون فرمودند عرض میکنم نظر بنده هم همان تجزیه است .

رئیس - رأی گرفته میشود پیشنهاد آقای دکتر شفق آقایانیکه موافقت قیام کنند (عده ای برخاستند) تصویب نشد .

برزین - اجازه بفرمائید آقای رئیس ؟

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای دکتر عبده بشرح زیر قرائت گردید) ریاست مجلس شورای ملی - پیشنهاد میکنم بند ج گزارش کمیسیون دادگستری بترتیب زیر اصلاح شود : در سایر موارد که هتك حرمت و اسناد خلاف واقع بوجوب قوانین جرم شناخته شده دادستان مكلف است پس از اجرای تحقیقات که در تمام مراحل باید خارج از نوبت بعمل آید پرونده امر را با صدور ادعا نامه بدادگاه صلاحیتدار (دادگاه جنحه یا دیوان جنائی) بفرستد دادگاه خارج از نوبت تعیین جلسه نموده و بموضوع اتهام رسیدگی کرده و حکم صادر مینماید جلسه رسیدگی جز برای تنفس تعطیل بردار نیست دادگاه میتواند ضمن حکم بمنوان مجازات تکمیلی یا قبل از حکم بنا به تقاضای دادستان بمنوان تأمین رأی بتوقیف روزنامه یا نشریه بدهد .

رئیس - آقای دکتر عبده .

دکتر عبده - عرض میکنم که پیشنهاد بنده راجع بقسمت ج ماده واحده است و از این لحاظ بنده این پیشنهاد را کردم که جمع بشود بین دو مصلحت يك مصلحت حفظ آزادی مطبوعات و يك مصلحت

حفظ حرمت و احترام مردم و این را هم بی مناسبت نیست عرض بکنم چون در اینجا راجع باعلامه جهانی حقوق بشر صحبت شد در این اعلامیه راجع به مردم قسمت صحبت شده است یعنی یکی از حقوق مردم آزادی مطبوعات است و دیگری مربوط بحفظ حیثیت و احترام و شخصیت افراد است قسمت ج این ماده اینطور است که تهیه شده بنظر بنده درست نیست (صحیح است) برای اینکه در مورد توهین اشخاص با حضرت همایونی که مظهر وحدت و ملیت ما است ، اگر از يك مصلحت دیگر که اصولاً حکم توقیف را باید قاضی صادر بکند چون آن مصلحت قوی تر است صرف نظر کنیم ولی بنظر بنده در این مورد باید اصل کلی را که هر حکم توقیفی باید بوجوب حکم قاضی باشد کاملاً رعایت کنیم بنابرین در قسمت اول ماده واحده بنده عرضی ندارم برای اینکه آن مصلحت قوی تر است اگر توهین با حضرت همایونی شد نتیجه بوحثت ملی ما صدمه وارد میکند (صحیح است) ولی در مورد سایر اشخاص یعنی در موارد اشخاص مشمول یعنی مقاماتی که کار دولت دستشان است خواه وزیر باشد یا وکیل باشد یا معاون چون آنها آقا کار مردم را انجام میدهند بنظر بنده نباید کاری بکنیم که سوء استفاده بشود قسمت ج توهین که نوشته شده است راست است که نوشته شده در مورد توهین و هتك حرمت میبایستی این اقدامات بشود ولی تصدیق بفرمائید که هتك حرمت و توهین يك مفهوم گشدار و لاسیکی دارد که ممکن است در معرض سوء استفاده واقع شود بنده با آقایان که صحبت میکردم با دستگام دادگستری هم که تماس گرفتم دیدم در اینکه طرز معاکمه و طرز رسیدگی امروزه خالی از اشکال نیست هیچ حرفی نیست البته اشکالاتی هست در دادگستری ما که امیدواریم انشاء الله اصلاح بشود و اشکالاتی هم در طرز رسیدگی و « پرسودور » ما هست که قسمت عده اشکال عبارت از بطور جریان رسیدگی است بنا بر این در این قسمت اصلاحی قسمت ج بنده سعی کردم این قسمت تأمین شود یعنی هتك احترام را دادسرا دادگاهها خارج از نوبت رسیدگی کنند يك مطلب دیگر میماند که آهم بنظر بنده حائز اهمیت است و آن مطلب توقیف روزنامه است من اصولاً معتقد نیستم که مقامات اداری (ممکن است امروز در رأس شهر بانی آدم حسابی باشد و انصافاً يك آدم شریفی هم هست و این يك حقیقتی است که نمیشود انکار کرد ولی ما باید قوانین را بکنار بیاوریم برای موقعی که يك آدم نا حسابی در رأس اداره باشد بنا بر این از اول نباید منحرف بشویم) اینست که اختیار توقیف تا قبل از معاکمه قبل از صدور حکم تأمین و یا خواه بعد از صدور حکم بمنوان مجازات باشد این بهمه دادگاه است دادگاه هم از طرف دیگر مكلف شده که خارج از نوبت رسیدگی بکند بنابرین هم نظر تسریع تأمین شده یعنی بطور در رسیدگی و جریان کار نخواهد بود وهم از طرف دیگر توقیف را هم نائل شدیم قبل از صدور حکم ولی بتشخیص دادگاه بنده میخوام اینجا يك مطلبی را عرض بکنم و این مطلب خیال میکنم عرض آخر بنده است و آن اینست که قوانینی که میگویند « سیر کشتن سبیل » یعنی قوانینی که روی جریانات

خاصی معمولاً تصویب میشود این قوانین چون در يك محیط آزادی تصویب نمیشود معمولاً نتیجه خوبی نمیدهد و امروز لایحه ای که از طرف دولت داده شده عکس العمل سوء عمل بعضی از روزنامه ها است ولی ما در مقابل این عمل کاری نباید بکنیم که این عمل هم عکس العمل دیگری داشته باشد باید آقا در يك محیط آزادی بدون اینکه نظر خاصی داشته باشیم کاری بکنیم که اگر این کار را در معافل بین المللی نشان دادیم آنها با حق ایراد نداشته باشند بنابرین بنده استدعا میکنم که قبل از صدور رأی این پیشنهاد بنده قرائت بشود که کامل روشن بشود .

امیر قیومور - هیچ مقام بین المللی نمیتواند در کار مداخله بکند .

(پیشنهاد آقای دکتر عبده بشرح سابق مجدداً قرائت شد)

رئیس - رأی گرفته میشود .

مختبر - بنده بخواستم در اطراف این لایحه مطبوعات بحث زیادی بکنم ولی ناچارم يك توضیح بیشتری بدهم این لایحه مطبوعات بحثهاییکه باید درش بشود آنها اینک راهات طرفداری حال مطبوعات را باید بکنند در کمیسیون دادگستری حرفهای زیادی زده اند و خیلی بحث شده است من امیدوارم این افرادی که اینجا نشسته اند همه شان با آزادی مطبوعات و سایر اساس مشروطیت عقیده دارند من خودم از اشخاصی هستم که همکار مطبوعات هستم اما حضوران عرض کنم که این نظری که کمیسیون دادگستری دارد و این اعتراضاتی که میکنند یعنی پیشنهاد آقای دکتر عبده با اینکه خودشان واردند و از قضات شایسته و عالی مقام دادگستری بودند و حالاً هم هستند بنظر بنده در خود ماده هست بنده توضیح دادم و چیزی بانصوب این پیشنهاد در وضعیت این ماده کم و کسر نمیشود زیرا که بنده از ایشان میترسم اگر جرم ارتكابی در حدی بود که بایستی توقیف را باز پرس لازم بدانند پس بفرمائید که ما بگوئیم چیز در مواردی که باز پرس توقیف را لازم میدانند نباید توقیف بکند این بنظر بنده جایز اینجاست که قانون اختصاصی بکنیم بلکه باید قانون اصول معاکمات را اصلاح بکنیم پس الزامی نیست و توقیف الزامی ندارد اگر می بیند که جرائم در حدی است که بکوت مکمل است که فرضاً توهین با اساس مقدس مذهب اسلام بکنند هم طرفدار این هستیم مرتکب این عمل تنبیهی بشود اما در سایر موارد لازم نیست یعنی میتوان بکنند نمیتوان بکنند و مثل سایر جرائم میباشد بنا بر این عرض میکنم فقط توقیف روزنامه است و در بازداشت متمم در قسمت ج باز پرس آزاد است در قسمت اول هم دادگاه میتواند تکلیفش را معین بکند .

دکتر عبده - ماده ۱۰۹ اجازه میخوام چون کاملاً را عرض بنده تعریف شده است بنده راجع بتوقیف روزنامه عرض کردم ایشان راجع بتوقیف شخص .

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای دکتر عبده آقایانیکه موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد ، پیشنهاد دیگری قرائت میشود طرحی است با مضامین متجاوز از ۱۵ نفر از آقایان (بشرح زیر قرائت گردید)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی .

طرح زیر را که با مضامین متجاوز از ۱۵ نفر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی رسیده اینک بقید دو فوریت تقدیم مینمایم .

ماده واحده - هرگاه در روزنامه یا هر گونه نشریه دیگری نسبت بیادشاه مملکت و خانواده بلا فصل سلطنتی یا بقصدسات مذهبی و یا نسبت برؤسای کشور های خارجی و نمایندگان سیاسی آنها در ایران (بشرط معامله مقابله) توهین بعمل آید یا هتك حرمت شود از طرف شهر بانی روزنامه توقیف و اوراق منتشره ضبط و مدیر مسئول و نویسنده مقاله دستگیر و در ظرف ۲۴ ساعت پرونده توسط دادستان بدادگاه صلاحیتدار فرستاده میشود که طبق مقررات قانون اقدام نماید و تأمین تکلیف نهائی از طرف دادگاه نشریه در توقیف و اشخاص در بازداشت باقی خواهند ماند و دادگاه مكلف است در ظرف مدت یک هفته همین تکلیف متمم را بنماید و این دادرس از موارد فوری و بلا انقطاع میباشد .

برزین - احمد فرامرز - دکتر اعتبار - دکتر مصباح زاده - دکتر رضازاده شفق - حافظی - مشایخی - آقاخان بختیار - متمم دماوندی - کفائی - عمسودی - دکتر جلال عبده - آشتیانی زاده - صفوی - اسلامی .

رئیس - آقای برزین .

برزین - اگر اجازه بفرمائید این را عرض آقایان برسانم اصولاً این لایحه ای که دولت به مجلس آورده نتیجه انعکاس افکار عمومی و تشنج تمام مردم این مملکت و تمام طبقات این کشور است سوء قصد و حادثه شومی که نسبت با حضرت همایون شاهنشاهی رخ داد این یادشاه چون دارای صفات خاصی است که کمتر در سلاطین ایران دیده شده ، یعنی عادل است ، فاضل است دانش پرور است (صحیح است) ملت دوست است ، ملت خواه است و دمکرات بنام معنی است چون این سوء قصد نسبت باین شاه اتفاق افتاده دولت مساعد که دولت آزادی خواهی است مجبور شد در نتیجه فشار افکار عمومی این لایحه را بمجلس بیاورد (فرامرز - متأسفانه این صحیح نیست) اینجا آقایان مجلس شورای ملی است اینجامرکز قوه عاقله مملکت است ما نباید در نتیجه يك حادثه ای مغلوب احساسات واقع بشویم ما کارمان این است که قوانین را با منطق و اوضاع و احوال زمان تطبیق کنیم و تصویب کنیم نسبت بشاه چرا بعضی آقایان میگویند ، اگر فحش بدادش چرا باید مردم بدهند و بشاه ندهند ، اگر فحش ندهند باید بشاه ندهند اما آقایان فرق دارد ، يك وزیر دارائی ، يك پیشکار مالیه ، يك رئیس استیانی ، مشمول است هر کسی نان سیاست را میخورد چوبش را هم باید بخورد ، شامیخواهد دزدی بکنند عقیات بکنند ، من باین آقای ساعد گفته ام بعضی از مأمورین دولت را که دزد هستند مدرک هم دارم ولی تاکنون بر نداشتند اندیس چه راه دارم جز اینکه فردا بروزنامه متوسل شوم آقای ساعد - آقای فرامرز اینجا گفت و بقدری خوب گفت که حد نداشت يك روزی این مملکت باین جرایم محتاج است روزنامه است که باید حافظ ملت باشد همه شما از اینکه جرایم بد گفته اند و چند روز نامه پاره سرائی کرده اند اهانت کرده اند ، حالا میبینیم آقایان هصبانی شده اید و میخواهد انتقام بگیرد از

آنها باید فقط روی هدالت و انصاف و حفظ آزادی این پیشنهاد را تصویب بکنند ، نسبت به بقیه پروت بکمسیون و نسبت بشاه هم بمناسبت اینکه پادشاه مملکت مشورت ندارد ، مظهر ملت است ، پرچمدار ایران است مقام شامخ دارد ، تا این قانون اساسی برپا است شاه مقدس است و مورد احترام است (نماینده کان-صحب است) باین مناسبت بود که بنده آن پیشنهاد را ادا کرده ام کسی نسبت بشاه و خانواده سلطنتی اهانت کند مستوجب تعقیب است حالا آنچه را که بنده باید بگویم گفت تصویب میکنید بکنید نمیکنید (صحیح است - آفرین)

نمایندگان - رای رای
بعضی از نمایندگان - دوباره پیشنهاد آقای برزین را قرائت کنید .

فولادوند - پیشنهاد آقای برزین قسمت اول لایحه هست دیگر چه چیزی را قرائت کنیم .

دهقان - یک اصلاحی دارد .
رئیس - آقای منصور السلطنه هدلی وزیر مشاور - آنطوریکه آقای فولادوند فرمودند که پیشنهاد آقای برزین همان قسمت اول لایحه است اینطور نیست و یک قدری تفاوت دارد ، و یک قسمت هم هست که مربوط است بقیام و اقدام بر ضد حکومت ملی و تعریک که در این پیشنهاد از قلم انداخته اند و قسمت مهم این لایحه هم همین موضوع است بنده ام آبا عمداً بوده یا سهواً تصور میکنم که آقای برزین پیشنهادش را پس بگیرند .

برزین - احسانه میکنم ولی پس نمیگیرم .
رئیس - این موضوع در قسمت اول همین لایحه است .
دهقان - ندارد .
سزاور - این قسمت شدید تر است در واقع .

رئیس - آقای متمدن داوندی .
محمد سماوندی - امروز که در کلیات این لایحه صحبت شد البته بر علیه و بر له مطبوعات صحبت شد و بنده هم که از اعضای مطبوعات این کشور هستم و روزنامه هم دارم و مخالف روزنامه های فحاش هم هستم یک وقت همین روزنامه ها به ابد آقای ساعد رسیدند در کابینه اول مخصوصاً مطبوعات و لایات اگر آقایان در نظر داشته باشند ولایاتی بود که تحت اشغال قشون بیگانه بود مخصوصاً ولایات شمالی و آن روز در این کشور روزنامه ها بودند که خدمت بسزائی کردند و امروز برای جلوگیری از مطبوعات فحاش که بقیه آقای فرامرزی و بقیه بنده دولتها آنها را بواسطه دادن فحاش وقتند و سایر چیز های دیگر تقویت کرده اند راه دارد و آن این است که شورای عالی فرهنگ در همه حال در همه اسباب میتواند نسبت بروزنامه های فحاش راجع بصلاحیت اخلاقی ، آن روزنامه تجدید نظر بکند ، متأسفانه در این مملکت این عمل نشده ماضی ندارد که شورای عالی فرهنگ بشینه و مجدداً تمام مدیران جراید را از نقطه نظر صلاحیت اخلاقی یک بررسی جامع و دقیقی بکند ، آنها بیکه واجد شرایط اخلاقی و منوی نیستند آن اشخاص را روزنامه شان را بگیرد ، این تنها حربه ای است که میشود عمل کرد (صافی - معاذ که بکنند) ما قوانین زیادی برای مطبوعات داریم حالا چرا

نمیخواهند عمل کنند من نمیدانم معاذ که سرهای خودش امروز معاذ کم برای رسیدگی و معاذ که هست آقای ولی بهترین راه و کامل ترین راهی برای کسانی که قلم در دست دارند و از این راه اعاشه میکنند و شاید امروز بارک و اتومبیل از این راه برای خودشان تهیه کرده اند تشکیل شورای عالی فرهنگ است ، اگر این شوری نمیتواند انجام وظیفه کند وزیر فرهنگ موظف است راجع بشوری تجدید نظر کند و اگر اشخاصی نیستند که برای شورای عالی فرهنگ صلاحیت داشته باشند در میان اساتید دانشگاه اشخاصی داشته باشند و آنها موظف هم هستند و میتوانند بیایند ، آقایان یک عده از جراید را خفه نکنید (صحیح است) تا این قسمت مربوط به اعلی حضرت همایونی تصویب بشود بنده هم این را اضاا کرده ام ولی درست متوجه نشدم و حالا میخوام امضایم را پس بگیرم ما در کمسیون فرهنگ راجع بامورین سیاسی صحبت نکردیم چرا میخواستیم بیخود دست آنها را باز کنیم مگر نمیدانیم آنها در این مملکت چه کارهایی میکنند ، ما در کمسیون فرهنگ این نکته را هم میخواستیم عرض کنم که آقای ساعد در حکومت گذشته شام مطبوعات بزرگترین خدمت را بملکت شما کردند یکی از آنها خود بنده بودم ، شاهد زنده بنده همین آقای نادر آراسته است اندر اسابق کیلان هستند هنگامی که سراسر کیلان در آتش میسوخت نهار روزنامه ها بودند که خدمت میکردند و اگر آقای نادر آراسته بداد من نرسیده بودند معلوم نبود که من دیگر زنده باشم بسیار هم من از آن وضع ضرر دیدم چه شد آقای فولادوند آمد ۶ ماه منتظر خدمت شدم و وزیر دادگستری هم در آن موقع همین آقای بودند (اشاره با آقای هدلی) من بملکت خدمت کردم آقای فولادوند فقط یک نفر در کیلان صحبت کرد این آقای ساعد است مردم همه درگیر بودند بنده را بجای اینکه تشویق کنند حالا نکشند خدا مرا نگهداشت اما ۶ ماه مرا در آن کابینه منتظر خدمت کردند ، بالاخره ایشان در کابینه دیگر وزیر دادگستری شدند و بنا بتوصیه آقای ابوالقاسم خان به بنده شغلی دادند در ارک (خنده حضار) استعفا میکنم آقایان با این عجله و شتاب مطبوعات را خفه نکنید و اجازه بدهید برای یک روز مبادا که خدا آن روزها را برای مملکت ما پیش نیاورد باید برای آن روزها این حربه باشد و خدمت های شایسته خودشان را باین مملکت بوقع خودش بکنند فولادوند - اگر من جواب شما را بدهم میرنجید خیر نمیروم .
رئیس - آقای وزیر فرهنگ .

وزیر فرهنگ عرض کنم که شورای عالی فرهنگ از اشخاص فاضل و وطن پرست تشکیل شده و در موقع خودش هم کار میکند ، اگر تا خبری در عمل میشود علت آن قانون سختی است که از همین مجلس گذشته است و یک وضعیت فوق العاده و آبار آورده است برای رسیدگی بمطبوعات و از طرف دیگر اگر برای دادگاهها مشکل باشد که تشخیص بدهند توهین چه موردی است ، موردی را باید خلاف اخلاق دانست وجه موردی را مطابق اخلاق ندانست ، برای بلعیت ملی مشکل تر است ، البته این را باید در مورد تشکیلات شورای عالی فرهنگ و قانون مطبوعات که آقایان صحبت فرمودند

شاید یک تجدید نظری لازم باشد بطور کلی ، قانون مطبوعات را باید یک تجدید نظر دقیقی پوش کرد ، بطوریکه یک روز در این جا گفته شده است این قانون مطبوعات در حقیقت یک قانونی است که جریان معاذ کمات را تریع میکند و از این راه اصلاح بشود بنابراین بنظر بنده همین در این قانون بنظر نمی رسد .

نمایندگان - رای رای
رئیس - آقایان توجه بفرمائید اگر مورد توجه شد بجای قسمت اول خواهد بود .

برزین - آن قسمت راجع بنمایندگان سیاسی خارجی بشرط معامله متقابل را بنده پس میگیرم .
رئیس - رای گرفته میشود . باین پیشنهاد آقایانیکه موافقت فرمایید کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد ، پیشنهاد آقای او باب مهدی قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم بلایه - اصلاح قانون مطبوعات اضافه شود شکایت از تغلف قضات بلافاصله بدادگاه انتظامی ارجاع و دادگاه انتظامی در ظرف ۲۴ ساعت بموضوع شکایت رسیدگی و حکم صادر نماید . جلسه رسیدگی جز برای تنفس تعطیل بر دار نیست . از تاریخ تصویب این قانون مهلتها ۷۸ روز دولت مکلف است لایحه ترمیم حقوق قضات در حدود احتیاجات هادی و تشدید مجازات قضات متغلف را بایقید دوقوریت بمجلس شورای ملی تقدیم و بتصویب برساند .

رئیس - آقای ارباب این پیشنهاد شما مربوط بلایه نیست حقوق قضات مربوط باین لایحه نیست پیشنهادی بدهید که مربوط بلایه باشد ، مربوط برسیدگی کار قضات است .

مهدی ارباب - بنده خیال میکنم که یک پیشنهاد اساسی که ممکن بود داده شود همین پیشنهاد بنده است .
رئیس - خیر وارد نیست .
مهدی ارباب - آخر اجازه بفرمائید توضیح عرض کنم تا معلوم شود که وارد است یا خیر .
رئیس - مربوط نیست ولی بفرمائید توضیح بدهید .

نمایندگان - آقای رئیس مربوط بلایه نیست
مهدی ارباب - بنده عرض میکنم که تمام اصلاحات از دادگستری باید شروع شود ، اجازه بفرمائید بنده قسمت آخر پیشنهاد خودم را توضیح بدهم تا آقایان بدانند که وارد است یا وارد نیست .
رئیس - بفرمائید .
مهدی ارباب - عرض کنم در دادگستری ما قاضی رتبه ۹ در حدود ۶۵۰ تومان حداکثر حقوق ماهانه میگردد از هر جهت ...
رئیس - آقای مهدی ارباب این اضافه حقوق قضات است و وکیل نمیتواند اضافه پیشنهاد کند و هم اینکه بلایه مربوط نیست .
مهدی ارباب - بنده که پیشنهاد اضافه حقوق نمیکنم .
رئیس - اگر شما بخواهید روی این پیشنهاد خودتان حرف بزنید کتبشود .
مهدی ارباب - اگر دولت لایحه برای اضافه حقوق قضات لازم دارد لایحه آنرا بیاورد .
رئیس - خیلی خوب مختصر بگویید برای خاطر اینکه همه آمده اند پشت تریبون .

مهدی ارباب - یک قاضی که میخواهد درست قضاوت کند ، اول دولت باید وضعیت او را اصلاح کند بعد هم انجام وظیفه از او بخواهد این مطالب اولی که بیشتر در اطراف آن توجه میشود و اما در موضوع ثانوی اگر ما قضات نا درست داشته باشیم البته قضات با کدامن هم زیاد داریم تقدیرشان هم میکنیم ، یک عده ای با وضع نا مساعد انجام وظیفه میکنند و خوب هم انجام وظیفه میکنند ، اینها کسانی هستند که اصلا مرض درستی ندارند و الا وضعیت ایجاب نمیکند که درست باشند اما اگر درستی عمل و انجام وظیفه میخواهد باستی در مقابل امید یک بیسی هم باشد و عقیده بنده این است که بلافاصله باید موضوعات مورد شکایت را بدادگاه انتظامی ارجاع کنید تا تعیین برای رسیدگی تغلف قضات بگیرند و از این به بعد تغلفاتی که واقع میشود حتی در همین لایحه که احتیاج پیدا میکند اگر تغلف قضات و ارجاع آن بدادگاه در آن قید بشود نتیجه مطلوب حاصل میشود و بنده بیش از این عرض نمیکنم و پیشنهاد خودم را پس میگیرم
رئیس - پیشنهاد آقای فرامرزی قرائت میشود .
(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که از لایحه آنچه مربوط بشاه مملکت و رؤسای کشورهای خارجی است تصویب و بقیه حذف و بجای آن تبصره ذیل تصویب شود .
تبصره - جرایم مطبوعاتی در دادگاه مربوطه باید خارج از نوبت رسیدگی و در اسرع وقت ممکن رای صادر شود .
بعضی از نمایندگان - این در لایحه هست .
رئیس - بفرمائید .
عبدالرحمن فرامرزی - هر چه آدم میگوید میکنند این در لایحه هست در لایحه هم هر وقت آدم میگوید میکنند این همان قوانین سابق است ، آقا اگر در قوانین سابق هست پس چرا عمل لغو میکنند و وقت مجلس را میگیرید ؟ مقصود از تمام حرف ها این است که روزنامهها قبل از ثبوت جرم توقیف بشوند و دیگر باقی حرف است و اگر این عمل را مجلس شورای ملی ایران بکنند بیسوادی خودش را در مقابل دنیا امضاء کرده است ، برای اینکه از اول خلقت آدم تا امروز شامسکن نیست یک قانونی حتی بدست « جعل » پرستان یعنی آلهائی که سوسک میرسنند سراغ داشته باشد که اجازه بدهند که یک کسی را اول مجازات بکنند بعد برود بی گناهی خودش را ثابت کند و او هم در توقیف باشد تا معلوم بشود گناهی ندارد و چه قانونی اگر در میان مردم آفریقا در مراسم جنک در مذاب « جعل برستی » و سوسک برستی پیدا کردند من خودم اول کسی هستم که رای میدهم عرض کنم جناب آقای دکتر شفق این جا صحبتهایی فرمودند وقتی که محکمه رای میدهد راجع بروزنامه راجع بچه چیزش رای میدهد ؟ راجع بتوقیفش رای میدهد اگر توقیف روزنامه مجازات نیست پس باید یاره یاره بکند ؟ مجازات روزنامه توقیف آن است جناب آقای دکتر شفق اینجا فرمایشی فرمودند راجع بفحاشی و این قبیل چیزها که بنده کاملاً تصدیق میکنم ، نه در ایران و نه در هیچ جای دنیا هیچ کس طرفدار فطاشی ، و هر چه و مرغ نیست

و من جناب آقای دکتر شفق را از این بابت ایسان دارم بملشان ، بفضشان بقدری ایسان دارم که حتی جایی که مرینتم ممکن است بوجه و بصحبت ایشان لطفه بزند این فداکاری را میکنند و دنبال عوام فریبی نمیروند من تقدیس میکنم و تبریک میگویم بمجلسی که یک چنین نمایندهای داشته باشد ، اما جناب آقای دکتر شفق کی گفت که ما طرفدار هر چه و مرغ هستیم ؟ ما هم طرفدار فحاشی نیستیم من مکرو گفته ام که بشر هر سه چیزش را یعنی جانش را مالش را عرضش را دوست دارد چه بسا آدم مالش و جانش را فدای عرض و ناموسش میکند بنا بر این باید یک قانونی وجود داشته باشد که مال آدم ، مرض آدم ، جان آدم هر سه را حفظ کند هیچکس منکر این نیست ولی متأسفانه در لوایی که تا امروز راجع بمطبوعات بمجلس شورای ملی آورده اند برای آنها نبوده است چرا برای این نبوده دلیلتش این است که چیزهای دیگر را میخواستند تا همین بکنند خیلی بد است فحش بدهند هیچ منطقی نیست ولی در مملکتی که دزدی آزاد بود ، ارتشاه آزاد بود زور گوئی آزاد بود آدم توانست حتی بعقه بازی و کبل مجلس باشد و قانون وضع کند و با مثلاً برود بفلان اداره مجلسی که این اصول تویش وضع بشود فحاشی هم جاری خواهد بود و نمیشود جلوش را گرفت ، میگویند با اینکه ما قوانین داریم میگوئیم چرا قانون جدید میآورید ، میگویند دادگاهها خراب است تریع نمیشود ، رسیدگی نمیکنند خوب آقا فحش خیلی بد است ، من تصدیق میکنم فحش دادن بیک خانواده ای البته فطاش است باید دادگاه برسد ولی اگر یک خانواده ای را مثلاً فحشاه تویش شایع بکنند دادگاه رسیدگی نکند نسبت دزدی بدهند بکسی خیلی بد است و دادگاه باید فوراً رسیدگی کنند ولی اگر دزدی بکنیم دادگاه رسیدگی نکند ؟ چون دزدی فحش نیست نباید تریع در رسیدگی آن بعمل بیاید ؟ پس اگر دولت هاجس نیست داشته باشند این فشاری را که روی مطبوعات مینورند یعنی مطبوعات فحاش را که خودشان ایجاد کرده اند دلیل میآورند برای بستن همه مطبوعات صحیح چون هیچ تا حال اتفاق نیفتاده که هیچ دولتی غیر از دولت حکیم الملک یک دولتی خودش ترویج فحاشی نکند از یکطرف فشار میآورند روزنامه فحاش را میگیرند و از طرف دیگر یک عده فحاش را روی کار میآورند و فحاشی را رواج میدهند و بجان مخالفیشان میندازند ، دلیلتش این است که آنها مخالف ما هستند خوب من هم که بشما فحش میدهم مخالف شما هستم پس اگر عدل را اصلاح میگردید و مرض کنم بحضورتان که کاری میگردید که تریع شود در تمام امور مثلاً من یک جایی خواندم که یک زنی از شوهرش شکایت داشته که خرجش را نمیدهد رسیدگیش نمیکنند بعد از این شکایت چون نوبت باو نرسیده رفته این را در روزنامه نوشته بود حالا جزو گناهیهای روزنامه میدانید من نمیدانم بعد نوبت این زن رسیده و اورا با شوهرش خواسته اند اتفاقاً این زن رفته حلاق گرفته و شوهر دیگری کرده چهار سال گذشته بود یکی دو سه تا بچه هم پیدا کرده آنوقت مطابق معمول باو پیشنهاد کردند که حالا بروید آشتی کنید برو خانه اش ، گفت با ما من این شوهر دوم را یادو سه تا بچه ول کنم و بروم

خانه آن یکی ؟ معلوم شد که جریان اینقدر طول کشیده است حالا شما میگویند در مورد روزنامه طاول نکشد و در موارد دیگر طول بکشد بسیار خوب من قبول میکنم ملت ایران حقوقی ندارد مالش قیمت ندارد جانش قیمت ندارد من حرفی ندارم ولی عرض و ناموس ما که وکیل و وزیر هستیم قیمت دارد این را من قبول میکنم بیایید این از (ج) بیهوش را که هر چه در دنیا پیدا میشود از (ج) بیمه است این را بیایید اینطور اصلاح کنید که جرائم مطبوعاتی در معاذ کم خارج از نوبت و بلا انتظاع رسیدگی شود تا حکم محکم صادر شود اینقدر قانون شدید است که شدتیش نگذاشت که این اجراه شود حالا چرا ما باین فکر افتاده ایم برای اینکه همه چیز ما اینطور است دادگاه ما خراب است قانون نوشته است که چون دادگاه ما خراب است و نمیتواند رسیدگی بکنند هر کس ...
رئیس - آقای فرامرزی مربوط به پیشنهادتان بفرمائید .
فرامرزی - مربوط به پیشنهاد بنده است .
رئیس - طبق ماده ۶۳ باید باختصار بفرمائید **فرامرزی** - اطاعت میکنم حالا چرا ما باین فکر افتاده ایم من که وکیل مجلس هستم او که وزیر است حقوق ما که توی عدلیه پاید مال نمیشود ما که توی عدلیه میتوانیم اعمال نفوذ کنیم جایی که ما در خطر هستیم فقط روزنامه هست برای اینکه اگر ده تا روزنامه را راضی کردیم باز ده تایی دیگر هست که نمیتوانیم راضیشان کنیم بنا بر این فکر میکنم که جلو آنها را باید گرفت اگر ما جزو ملت بودیم و حقوق ما با حقوق ملت ایران یکی بود بفر اصلاح عدلیه میافزادیم که نسبت فحش بتوانند بدهند بکسی و نه در خانواده کسی ایجاد فحش بکنند نه نسبت دزدی بکسی بدهند و نه از کس بزدند اما چون ما در قسمت مافوق هستیم و جزو طبقه ممتازه مملکت هستیم حقوق مردم بگذار پایمال شود ولی این یکی که خود در خطر هستیم این طرز شود ، من متقدم هستم که اینهم بد است هم از فحش اینم نخواهیم شد برای اینکه مادامی که ظلم و دزدی و ارتشاه راجع است و آزاد است فحش هم آزاد خواهد شد بیایید قانون را طوری بنویسیم که حالا امر و ز که لایحه مطبوعات مطرح است جرائم مطبوعات خارج از نوبت مطابق قانون کیفر عمومی و یا هر طوری هست رسیدگی شود و آن باقی را برداریم فرقی نیست بین وزیر و وکیل و دیگران ، همه ملت ایران در مقابل قانون حق یکسان هستند ملت اینکه شما می نویسید که آقای نخست وزیر ، آقای وکیل اینها چیست پیشنهاد بنده از این نظر است و اگر مجلس قبول بکنند من قول میدهم که دیگر هیچ شکایتی واقع نخواهد شد و اگر قبول نکنید و بخواهید با فشار جلو روزنامهها را بگیرید همانطور که این همه قوانین نتوانستند است با فشار جلو گیری کنند اینهم با فشار خواهد توانست جلو گیری کند .
رئیس - آقای کشاورز صدر .
کشاورز صدر - بنده تعجب میکنم با اینکه آقای نبوی یک توضیح جامعی فرمودند باز توجه کاملی اینجاست شده است یعنی بین مجازات بتوقیف عوقت و توقیف روزنامه و این مجازات تلقی فرموده اند

(فرامرزی) - پس خواهش میکنم مجازات را تعریف بفرمائید (اجازه بفرمائید تمام آقایانیکه اطلاع قضائی دارند میدانند که اصولی که در محاکمات و بخصوص حقوق جزا هست يك قانونی داریم باسم اصول محاکمات جزائی و يك قانونی بنام قانون مجازات عمومی یعنی برای احوال جرم قانون مینویسند این قانون مجازات است آثارش اینست که از حقوق مدنی معزوم میشود و آثار دیگر قانون دیگری داریم که اصول محاکمات است و برای این است که در طرز رسیدگی حقوق متهم توضیح نشود و تسریع هم بشود و حتی المقدور با تحقیق هم تطبیق کند توفیق وقت در قانون مجازات عمومی نیست در قانون اصول محاکمات جزائی است یعنی يك کسی را ممکن است ۶ ماه برای جلوگیری از تبانی توقیفش کنند بدمم پرود تیرنه بشود هیچ تالی فاسدی هم برای او ندارد البته بنده هم منتقدم کسی نیاید اینکار را بکنند ما هم برای این موضوع در کمیسیون دادگستری موضوع توقیف را در غیر مورد خانواده سلطنتی برداشته ایم اینکه بگویی در مقام تصدق روزنامه چرا؟ برای اینکه بقول آقای دکتر مصدق روزنامه برای باره ای از شاخساز مثل طایفه میباشد اگر طایفه را کشیدند و توی خیابان يك کسی را زدند این آلت جرم است (همه نمایندگان) اجازه بفرمائید بنده هرايض را بکنم برای توقیف روزنامه ناچار است که ما مورقضائی یا شهربانی اینکار را بکنند اما اینکه شهربانی چرا باید اینکار را بکنند شهربانی در جبهه جرائم مشهود مکلف است متهم را بگیرد ، توقیف کند و با آلت جرم در ظرف ۲۴ ساعت بفرستد بمعکه و بمعکه هم مکلف است که با فرارنامه بفرستد بمعکه چنانچه بنده تعجب میکنم که توقیف را با مجازات می مخلوط میکنند ، توقیف موقت یا توقیف روزنامه مجازات نیست این برای کشف جرم است اما یا بمطلبی که ایشان فرمودند عدلیه را اصلاح بفرمائید عقیده بنده این است که اصلاح عدلیه دوراه دارد و الان نیست که آنرا انجام گیرد بلکه با مرور زمان و اقدامات اساسی باید انجام داد اما حالا نمیتوانیم بگوئیم چون عدلیه اصلاح نشده ما جمیع جرائم را اول کنیم هر که میخواهد آدم بکشد و هر که میخواهد سر برید بقیه بنده یکی از طرق اصلاح حسن جریان امر در دادگستری و اصلاح اصول محاکمات است که یکیش همین است اما ایشان اشاره فرمودند که همه دولتها من نمیخواهم حالا حمایت زیادی از دولت جناب آقای ساهد بکنم فرمودند همه دولتها تشویق از فحش می کنند بنده خیال می کنم که اینطور نیست روزنامه های کیهان و اطلاعات ، اینها يك روزنامه هائی هستند که مقید هستند ولی دولتتائی ترویج فحش میکنند که يك روزنامه هائی که شش ماه یکمرتبه منتشر میشوند دلار دادند آنها تشویق فحش کردند این دولت مخبر کمیسیون دادگستری - دانشمند معظم آقای فرامرزی همکار محترم با اینکه قلم روزانه نگار دست ایشان است ، ایشان يك روزنامه ای نوشته اند که مبری و منزله از این حرفها بوده است و تاکنون من نمی نواستم عرض کنم که هیچ گله خصوصی هم از ایشان ندارم اما اینکه فرمودند که اینجا اگر این قانون تصویب شود نمونه بی سوادى

مجلس شورای ملی است بنده باید چه عرض کنم؟ حالا نویسنده قابل دانشندی جناب عالی هستيد ولی ممکن است در قسمت قضائی عده ای باشند که کار آمد تر باشند - در کمیسیون دادگستری يك عده ای از شایسته ترین قضات عالی دادگستری نشسته اند و این قانون را با توجه بسوابق یعنی با مراجعه بسوابق امر از جهت تسریع در رسیدگی وضع کرده اند و بنده اینجا نوشته ام که اگر پیشنهاد مفیدی شود قبول بکنم ولی اینجا میفرمائید مجازات نیست این مجازات در قانون مصوب ۱۳۱۰ است - بنده قانون مصوب سوم بهمن ۱۳۱۰ را الان نشان میدهم - عرض کنم يك مرتبه است که میفرمائید فحش دادن عیبی ندارد و این حرفی است ، خوب شروع می کنیم از اول - اما يك وقت يك کسی فحش داد و این فحش مضر است بعامه مضر است و این قابل تعقیب است بایستی چکار کرد وقتی که در موارد جرائم دیگر آلت جرم را ضبط می کنند اینجا هم روزنامه را از دستش می گیرند و تعقیب میکنند - اینکه توقیف نیست ۲۴ ساعت این را رسیدگی می کنند اگر در ۲۴ ساعت معلوم شد که واقعا ایشان جرمی مرتکب نشده که روزنامه اش آنوقت خلاص میشود اما بنظر بنده راجع بکیفیت مجازات ما قانون داریم ، راجع بمقام سلطنت داریم و نسبت بخانواده سلطنتی هم داریم ممکن است بنده قانون را برایتان بخوانم نسبت بسفرای خارجی داریم و نسبت باعضای دولت هم داریم و در باره ای از موارد منجر بتوقیف مدیر روزنامه میشود و اما در مورد اهانت بمقام سلطنت باید در ظرف ۲۴ ساعت (فرامرزی - بدش) بدش را باید بمعکه تعیین کند (فرامرزی) - چقدر باید طول بکشد؟ ممکن است یکسال طول بکشد گفتیم که بمعکه تعطیل بردار نیست ، اجازه بفرمائید بمعکه باید ادامه بدهد تا تکلیف روزنامه را تعیین بکند ، بهر حال تعطیل بردار نیست ، اینجا نوشته شده است (فرامرزی) - اگر چه یکسال طول بکشد آقا شما و گلبید اگر از شما سلب مصونیت شود چه می شود؟ اجازه بفرمائید راجع باین قسمه تسریع می بیشتر از ۴۸ ساعت طول نخواهد کشید اگر محتاج باده ای باشد بیش از یک هفته طول نخواهد کشید **فرامرزی** - يك توضیح کوچکی دارم . **رئیس** - جای توضیح نیست (فرامرزی) - همین جا عرض می کنم) نمی شود . **فرامرزی** - بقای روزنامه در توقیف تا تکلیفش معین شود گاهی ممکن است تا دو سال طول بکشد . **رئیس** - به پیشنهاد آقای فرامرزی رای گرفته میشود آقایان که موافقت قیام کنند) عده کمی بر خاستند) تصویب نشد - يك پیشنهاد دیگر قرائت شود . پیشنهاد میکنم که بجای شهربانی دادستان نوشته شود - عبدالرحمن فرامرزی . **رئیس** - آقای فرامرزی . **فرامرزی** - اگر آقای مخبر قبول میکنند بنده عرضی ندارم . **سزاوار** - بنده حرفی ندارم ولی اجازه بدهید نظر کمیسیون را عرض کنم کمیسیون خواست این کار را شهربانی مرتب کند و دادگستری تقریباً آورده باشد در این قسمت و بلاواسطه کار و شهربانی

زودتر متوجه میشود ولی بهر حال بنده حرفی ندارم اما کدام قسمت؟ قسمت اول یا دوم **رئیس** - آقای فرامرزی در کدام قسمت؟ قسمت الف یا آن قسمت مربوط باشناخساز؟ ... **عبدالرحمن فرامرزی** - البته چون من بطور کلی با این قسمت «ج» مخالفم شک می نیست که نظرم اول باید با آن قسمتی باشد که موافق هستم ولی حالا برای اینکه داد و بی داد بخواهد بالاخره لا اقل در این قسمت دست شهربانی را کوتاه کنیم و بنده بدست عدلیه در همین قسمت دومش باشد . **رئیس** - دولت قبول میکند، آقای منصور السلطنه عدل . **عادل** - در قسمت دوم که اصلاح شهربانی نیست . **رئیس** - پس دولت قبول کرد . پیشنهاد دیگری قرائت شود . (پیشنهاد دیگری از آقای فرامرزی بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم که کلمه و کلا از لایحه حذف شود . **فرامرزی** - عرض کنم چرا من پیشنهاد کردم که کلمه و کلا حذف شود . اول دولت وقتی این لایحه را آورد و اسم و کلا را نوشت دلش بچال و کلا نسوخته بود ، رشوه ای داد بو کلا که لایحه اش را قبول کنند ، برای اینکه و کلا این رشوه را نگرفته باشند یا لا اقل خودشان را در آنجا طبعده ننگینانیده باشند آقا تعیین و کیل و وزیر معنی ندارد ، عرض کردم که اسم و کلا در اینجا فقط برای رشوه ننگینانیده شده و وکیل مجلس رشوه نباید بگیرد بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که اسم و کلا حذف شود (امامی اهری) این اظهارات شما صحیح نیست قانون پیش بینی کرده است) **معاون وزارت دادگستری** - این قسمت راجع بجزء ج را آقای فرامرزی ایراد دارند اینجا بنده لازمست که يك توضیح عرض کنم ایشان اینجا بر شان سوء تفاهمی ایجاد شده است تصور میکنند که فقط برای وزیران و معاونین و کلاهی مجلس فکری شده است و حال اینکه در جزء اخیر همین ماده برای افراد هادی هم ذکر شده است منتهی با این تفاوت ، آن کسانی که شافل مقامات رسمی هستند بدون شکایت آنها قابل تعقیب است و نسبت با افراد هادی با شکایت آنها و بعد هم قوانین خیلی زیادی داریم که از نظر شغل و مقام چون کسانی که دارای مشاغل حساسی هستند بیشتر مورد حمله و تهاجم واقع میشوند (فرامرزی) - روزنامه برای همین است) بنا بر این باینجهت این فرق را قائل شده اند **فرامرزی** - روزنامه برای کسانی است که شافل مشاغل عمومی هستند و الا باشناخسازدیکه کاری ندارند و در زندگی خود کسی که حرفی نمیزنند خوب من پس گرفته **رئیس** - یکساعت از ظهر گذشته و پیشنهاد هائی هست که يك استیضاحی هم آقای حائری زاده داده اند که باید قرائت شود . **اسلامی** - يك سؤالی هم از بنده هست آقای رئیس . **رئیس** - بله - سؤالی را که آقایان و کلا کرده اند برای وزارتخانه های مربوطه فرستاده شده که جواب

بمهند پنی انتظار دارند که آقایان وزیران حاضر بشوند و جواب بدهند اینجا در نظر بگیرند که پس از اینکه این موضوع تمام شد جواب آقایان نمایندگان داد شود استیضاح قرائت میشود . **۴- قرائت استیضاح آقایان حائری زاده و همگی** ریاست محترم مجلس شورای ملی : نظر باینکه بدلائل ذیل آقای سیهید احمدی را نسبت بتوقیف حضرت آیت الله آقا سید ابوالقاسم کاشانی و تبعید ایشان بخرم آباد و بعد بخارج ایران و همچنین توقیف جرایم و مدیران آنها مرتکب جرم و افعال خلاف قانون شده اند آقای سیهید امیر احمدی وزیر جنگ را استیضاح میکنیم خواهشمندیم بایشان اطلاع داده شود برای جواب استیضاح در مجلس شورای ملی حاضر شوند . اینجنابان کمال تأسف را داریم که آقای سیهید امیر احمدی و عمال ارتشی ایشان از موقع وقضیه سوء قصدیکه نسبت باعلیحضرت همایون شاهنشاهی واقع شده و این سوء قصد مورد نفرت عامه و حتی دنیای متمدن واقع گردیده سوء استفاده نموده و پرداخته اند بتصفیه خرده حسابهای شخصی و در ضمن لگد مال کردن کلبه شتون مملکتی از قبیل بی اعتنائی بقانون اساسی و حتی قوانین هادی از قبیل قانون دادرسی ارتش چه آنکه بوجوب اصل دهم قانون اساسی غیر از مواقع ارتکاب جنحه و جنایات و تصرفات عده هیچکس را فوراً نمیتوان دستگیر نمود مگر بمعکم کتبی رئیس محکم عدلیه بر طبق قانون و در این صورت نیز باید گناه مقصر فوراً و بامتنهی در ظرف ۲۴ ساعت با احوال و اشعار شود و حتی در قانون دادرسی ارتش نیز بخلاف اصل مذکور اشاره و حکمی نشده گو آنکه در صورت وجود اشاره نیز عدم اعتنا باصل غیر ممکن و غیر معقول و چنین اقدامی موجب بازخواست و کفر است بوجوب اصل دوازدهم قانون اساسی حکم و اجرای هیچ مجازاتی نمیشود مگر بوجوب قانون و بوجوب اصل ۱۴ هیچکس از ایرانیان نمیتوان نفی بلد یا منع از اقامت در معالی یا مجبور باقامت محل معینی نمود مگر در مواردیکه قانون تصریح میکند . ما میل داریم ملت ایران و نمایندگان مجلس شورای ملی بدانند آقای سیهید امیر احمدی طبق کدام قانون و مجوزی و رسیدگی در کدام دادگاه و حکم کدام محکم حضرت آیت الله آقا سید ابوالقاسم کاشانی را نفی بلد نموده اند اگر مجوز برای آقای وزیر جنگ ماده ۵ قانون حکومت نظامی میباشد آقای وزیر جنگ نمی توانند بتنهائی خود را قوه

مجریه دانسته و بر بردستان خود او امری کند که صدور آن اوامر نه مجوز قانونی داشته باشد و نه داخل در صلاحیت ایشان باشد چه آنکه امور مربوط بامنیت و آسایش عمومی طبق ماده اول قانون حکومت نظامی فقط با تصویب هیئت دولت و بتوسط وزارت جنگ قابل اجراست مضافاً باینکه نفی بلد حضرت آیت الله آقا سید ابوالقاسم کاشانی داخل در امور مربوط بامنیت و آسایش عمومی و امریکه حتی با تصویب هیئت وزراء قابل اجرا باشد نیست و حبس و تبعید و اعدام داخل در مواردی است که باید بوسیله بازپرسی های قانونی تحت بازپرسی واقع و از طریق محکم مورد رسیدگی و حکم طبق مقررات قانون صادر گردد زیرا همان ماده ۵ حق صدور حکم نفی بلد نداده بلکه طبق ماده ۳ قانون حکومت نظامی باید بمعکه تشکیل و جرائم متناسب با آنها مت رسیدگی شود مضافاً باینکه بوجوب ماده ۵ قانون حکومت نظامی نیز پس از توقیف باید شروع باستنطاق شود و اگر آقای وزیر جنگ نظری بامکان توقیف و ادامه توقیف تا اختتام حکومت نظامی داشته باشند اولاً صدور چنین قرارى مربوط میشود بسلطنت و ثانیاً قطع نظر از امکان ادامه توقیف و صدور چنین قرارى از طرف مستنطق در مورد حضرت آیت الله آقای آقا سید ابوالقاسم کاشانی ادامه توقیف و بعد تسلیم بمعکه عدلیه عمل نشده بلکه ایشان نفی بلد شده اند یعنی بدستور آقای وزیر جنگ نظامیان شبانه بوسیله نردبان از دیوار منزل حضرت آیت الله بالا رفته و از آنطرف بداخل منزل سرازیر شده و بعد از گرفتار نمودن آیت الله ایشان را از نردبان بالا برده و باز بوسیله نردبان بکوچه وارد و داخل در انومبیل نموده در دژی بانی بقدری مشارالیه را کتک زده اند که خون استفراغ نموده سپس بکسره بخرم آباد برده اند . قانون دادرسی ارتش برای رسیدگی و دادرسی ترتیبائی مقرر داشته که این ترتیبات بوجوب صریح ماده ۲۳۹ قانون دادرسی ارتش در دیوان های حرب نواحی که بچال جنگ و همچنین نقاطی که بچال حکومت نظامی میباشد عیناً قابل اجرا است و بوجوب صریح ماده ۱۹۱ قانون دادرسی ارتش پس از تشکیل جلسه دیوان حرب متهم و وکیل مدافع باید در دادگاه حضور یابند و متهم آزادانه در معیت مستعطفین و وکیل مدافع در دادگاه حاضر می شوند . ما میخواهیم ملت ایران بدانند و بفهمد که چه شده برای رسیدگی بتصور اتهام نسبت بعضرت آیت الله آقای سید

ابوالقاسم کاشانی از معظم له بازپرسی بعمل نیامده و برای اثبات آن تصور اتهام محکم تشکیل نیافته و اساساً میخواهیم بدانیم و بفهمیم آیا در کشور ایران و در این مملکت مشروطه میتوان کسی را بدون آنکه خود آن کس و یا سایرین بفهمند برای چه بدون دلیل و بدون جهت و بدون رسیدگی بدون بازپرسی و بدون تشکیل محکم و بدون حکم محکم فقط بوجوب حکم وزیر جنگ یعنی حکمی که نه قانون لازم دارد و نه رسیدگی و محکم نفی بلد نمود ما میخواهیم بدانیم آیا مجلس شورای ملی و آیا ملت ایران راضی میشود چنین شکلی دامان کشور مارا در پیشگاه سایر ملل آورده و ملوث سازد؟ و آیا در مملکتی که افتخار حضرت سازمان ملل متفق جهانی را دارد و دعوی آزادی بشر دوستی هم دردی وهم فکری با سایر جهان را میکند نحوه حکومت خود را دمکراتیک و خوبتر را با اصول دمکراسی پایبند و علاقمند معرفی مینماید میتواند بدون دلیل بازر وزیر جنگ شبانه بانردبان از دیوار منزل مردم بالا رفت و صاحب خانه را گرفت و کت بسته و بهر کجا دل بالا رفته از نردبان خواست صاحب منزل را تبعید و نفی بلد نمود آیا مجلس شورای ملی فکر نمیکند عمل رفتار آقای سیهید امیر احمدی بسیار شدید تر ... **رئیس** - تأمل بفرمائید ، آقای حائری زاده این مطابق نظامنامه نیست برای اینکه در استیضاح باید موضوع استیضاح معلوم شود (صریح است) ماده ۴۴ را برای شما میخوانم استیضاح داده اید باید موضوع را بفرمائید آنها را نگاه دارید در موقع خودش بفرمائید . **حائری زاده** - يك موضوع دیگر هم راجع ببطوحواتست . **رئیس** - بسیار خوب آقای نخست وزیر . **نخست وزیر** (آقای ساهد) - بلافاصله بعد از لایحه مطبوعات دولت برای جواب حاضر است . **۴- موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه** **رئیس** - بسیار خوب (چند نفر از نمایندگان - امضای کیست؟) امضای آقای حائری زاده و آقای مکی جلسه فعلاً بعنوان تنفس ختم میشود و جلسه آینده پس فرداست . (مجلس یکساعت بعد از ظهر ختم شد) **رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت**

شماره ۲۷-۱۱-۲۰ ۲۲۶۴۹-۱۵۴۵۷
آقای عبداللّه امامی سردفتر اسناد رسمی دزاشیب شمیران
 بوجوب این ابلاغ دفتر شماره در دزاشیب برای نیت ازدواج رسبت میدهد .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۱-۲۰ ۲۱۹۲۶-۱۵۴۴۱
آقای مرتضی مهدوی دفتریار دفتر اسناد رسمی شماره ۳ کرمانشاهان
 بوجوب این حکم سمت سردفتری اسناد رسمی درجه دوم کرمانشاه منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۲۶-۱۴۸۳۹
آقای عبدالوهاب علوی
 بوجوب این حکم سمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم بخش مشیزبردسیر کرمان منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۴۴-۱۵۱۵۲
آقای سیدعباس قریشی نژاد
 بوجوب این ابلاغ دفتر شماره در قریه درخش بیرجند برای نیت ازدواج و طلاق رسبت میدهد .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۱۲-۱۵۵۰۲
آقای محمدصادق پورمستله سو
 بوجوب این ابلاغ دفتر شما را در دمستان ظاهر گوراب گیلان برای نیت ازدواج و طلاق رسبت میدهد .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۰۰-۱۵۳۵۸
آقای سیدابوالقاسم فاضل چهارمحالی
 بوجوب این ابلاغ دفتر شما را در دمستان جانکی چهار محال اصفهان برای نیت ازدواج رسبت میدهد .
 وزیر دادگستری

شماره ۱۴۲۷ر۱۱۲۷ ۲۱۸۲۲ر۱۵۱۵۹
آقای محمدمشایخ سردفتر اسناد رسمی شماره ۱۰۵ جویمند گناباد مشهد
 چون بوجوب دادنامه قطعی مورخه ۱۱/۱/۲۷ دادگاه بدوی انتظامی سردفتران معکوم به توییح با درج در روزنامه رسمی شده اید اداره کل ثبت بدین وسیله مفاد دادنامه مزبور را در مورد شما اجرا مینماید .
 مدیر کل ثبت

شماره ۲۲۰۴۸-۱۵۱۲۲۶ ۲۷-۱۲-۱
آقای محمدحسن آیت اللهی
 بوجوب این ابلاغ دفتر شماره در قریه بر دج شمیران برای نیت ازدواج رسبت میدهد .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۱۹۹۴-۱۵۰۵۴
آقای اسمعیل قرانی دفتریار درجه اول خوی
 بوجوب این حکم سمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم شهر خوی منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۵۶-۱۵۱۵۰
آقای عبدالعلیم باستانی پاریزی
 بوجوب این حکم سمت سردفتری اسناد رسمی درجه سوم دمستان پاریز کرمان منصوب میشود طبق مقررات مشغول انجام وظیفه شوید .
 وزیر دادگستری

شماره ۲۷-۱۲-۱ ۲۲۰۱۶-۱۴۸۳۸
آقای سیدامیر فتالی سردفتر ازدواج و طلاق قریه خمیر بندرعباس
 بوجوب این ابلاغ بملت گزاره گیری و ترک عمل کار از تصدی دفتر ازدواج و طلاق مفاص میشود .
 وزیر دادگستری